

Preiļu novada domes sociālais dienests – jaunās telpās

● Preiļu novada iedzīvotājus sociālā dienesta jaunajās telpās Aglonas ielā 1a laipni uzņem sociālās palīdzības dienesta vadītāja Diāna Vucāne (stāv no kreisās), sociālo pakalpojumu daļas speciāliste Anna Brūvere un sociālās palīdzības daļas speciāliste Aleksandra Džeriņa (sēž no labās). Preiliete Jevdokija Plavunova ieradusies aizpildīt iztikas līdzekļu deklarāciju. Foto: M.Rukosujevs

Šonedēļ Preiļu novada domes sociālais dienests sāka strādāt jaunās, tikko izremontētās telpās Aglonas ielā 1a, bijušajā 1. bērnodrāzē. Oficiāli Jurģi tiks svinēti Lieldienās, bet pašlaik dienesta darbinieces jau iekārtojušas kabinetos un pieņem apmeklētājus.

Sociālā dienesta rīcībā ar novada domes lēmumu nodota visa ēka, bet pagaidām, atbilstoši finansiālajām iespējām, izremontēti tikai četri kabineti un zāle sarīkojumiem, «Novadniekam» pastāstīja dienesta vadītāja Diāna Vucāne. Paredzams, ka tālākiem darbiem būs nepieciešami ievērojami līdzekļi,

jo būs jāveic ne tikai kosmētiskais remonts, bet arī jānomaina elektroinstalācija. Pirmais un galvenais uzdevums ir meklēt papildus finansu līdzekļus, iesaistoties dažādos projektos, uzskata sociālā dienesta vadītāja. Izstrādāti un Nīderlandes partneriem iesniegti divi projekti – par telpu remontu un virtuves iekārtošanu un par telpu remontu bērniem invalīdiem. — Tā sauktā zupas virtuve dos iespēju trūcīgiem novada iedzīvotājiem vienu reizi dienā baudīt siltu maltīti. Vēlamies atbalstīt arī bērnu invalīdu vecākus, dodot iespēju vasarā, kad bērnodrāzē «Pasaciņa» nenotiek nodarbības, mazuļiem ar īpašām vajadzībām uzturēties mūsu centrā, — teica D.Vucāne. — Tieši

tāpēc esam lūguši finansiāli atbalstīt mūsu projektus Nīderlandē. Ceram, ka atbalstu saņemsim, un jau jūnijā plānojam uzsākt darbu ar bērniem, kuriem ir īpašas vajadzības. Mums būs vajadzīgs apkalpojošais personāls, taču šajā ziņā ļoti pretimnākoša ir Valsts Nodarbinātības dienesta vadība, varēsim pieņemt darbā kāda bērna māmiņu, kura pati ir invalīde. Protams, strādās arī sociālais pedagogs.

Sociālā dienesta ēkas labais spārnš tiks atvēlēts pensijas vecuma cilvēku aktivitātēm. Tur plānots izveidot veļas mazgātavu, dušas, ārstnieciskās vingrošanas, medicīniskās palīdzības kabinetu, frizētavu, bibliotēku. Ēkas kreisajā spārnā būs telpas

bērnu un ģimeņu aktivitātēm, kā arī bērnu invalīdu nodarbībām atvēlētie kabineti.

Arī vairākām sabiedriskajām organizācijām, piemēram, Sarkanajam Krustam, Daudzbērnu ģimeņu biedrībai, Latvijas organizācijai «Glābiet bērnu», kā arī «Mūsmājām» sociālā dienesta mājā būs savi kabineti. Kopā ceram rakstīt projektus un tos īstenot, saka D.Vucāne. — Iecerēts sakopt arī apkārtni, ierīkot spēļu laukumu bērniem, radīt apstākļus, lai visu paaudžu un vecumu cilvēki sociālā dienesta mājā un pagalmā justos labi un varētu ne tikai saņemt palīdzību, bet arī atpūsties.

L.Kirillova

● Paju sabiedrības - agrofirmas «Turība» priekšsēdētājs Romualds Kavinskis noliek savas pilnvaras

⇒ 3. lpp.

● Preiļiem — 75

⇒ 4. lpp.

● Latvijas dabu aizsargās arī pēc iestāšanās Eiropas Savienībā

⇒ 5. lpp.

● Jaunietis laukos — savai un lauku nākotnei

«Novadnieks» ciemojas pie jauniešiem Stabulnieku pagastā

⇒ 6., 7. lpp.

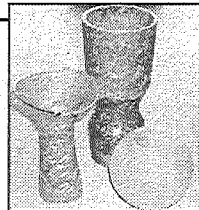
● Katrā valstī pensiju rēķina citādi

● Puķu audzēšanas bizness necietīs

EIRO INFO atbildes uz lasītāju jautājumiem

⇒ 9. lpp.

«Novadnieks» kopā ar SIA «LETTGLAS» rīkoja akciju, kurā laikraksta aprīļa, maija un jūnija abonenti loterijā varēja vinnēt trīs brīnišķīgas stikla vāzes.

Vāzes izlozē vinnēja VERONIKA RUSIŅA (Preiļi).

Paldies visiem mūsu abonentiem par uzticību «Novadniekam». Ceram, ka tie, kas laimējuši loterijās, ir apmierināti, tie, kam šoreiz nav paveicies, nebūs igni, jo loterija paliek loterija. Un ir taču iespējas laimēt arī citā mēnesī. Sekojiet līdzi reklāmai un savlaicīgi abonējiet «Novadnieku».

«Novadnieka» un «LETTGLAS» rīkotajā akcijā piedalījās 467 abonenti, kuri laikrakstu parakstīja uz 3 mēnešiem, 1192 — uz pusgadu un 486 gada abonenti.

Sakarā ar to, ka, salīdzinot ar gada iepriekšējiem mēnešiem, abonentu skaits trim mēnešiem ir krietni palielinājies, laikraksta redakcija nolēma palielināt balvu skaitu un **dāvā «Novadnieka» abonentu jūlijam, augustam un septembrim**

☞ LĪVIJAI OTSONEĪ (Livāni)
☞ FRANCIM UPENIEKAM (Vārkavas pag.)
☞ STANISLAVAI VILCĀNEĪ (Preiļi).

Veiksmīgu un veselīgu pavasari vēlot, jūsu «Novadnieks»

Lauksaimniekus gaida izstādē Rāmavā

Izstāžu kompleksā Rāmavā no 9. līdz 13. aprīlim notiks 11. starptautiskā izstāde «Pavasaris 2003». Interesenti varēs uzzināt jaunumus lopkopības, zivsaimniecības, mežkopības un lauku celtniecības nozarēs. Izstādes tematika – traktori un zemkopības tehnika, agroķīmiskā produkcija, veterinārmedicīnas aprīkojums, bioloģiskā lauksaimniecība, biškopība, augļkopība un dārzeņkopība, celtniecība laukos, meža tehnika, enerģētiskās iekārtas, tehnika un inventārs mazdārziņu un piemājas zemes apstrādei. Izstādes laikā varēs iegādāties augļu koku, ogulāju un košumkrūmu stādus un sēklas. Speciālistiem paredzēti plaši semināru cikli.

TELEFONAKCIJA

Ceturtdien, 10. aprīlī «Novadnieka» redakcijā no pulksten 11.00 līdz 12.00 viesosies un telefonācijā piedalīsies zemkopības ministrs Mārtiņš Roze. Šajā laikā aicinām zvanīt uz redakciju pa tālruni 53-07056 un uzdot ministram aktuālus jautājumus par lauksaimniecību. Ja šis laiks jums nav piemērots, tad, lūdzu, savus jautājumus uzdodiet līdz 10. aprīlim, zvanot pa tālruni 53-07056.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ceļu satiksmes negadījumos cietuši jau vairāk nekā 100 bērni

Ši gada trijos mēnešos visā Latvijā ceļu satiksmes negadījumos traumas guvuši 108 bērni vecumā līdz 14 gadiem, bet divi gājuši bojā. Kā aģentūru LETA informēja Ceļu policijas pārvaldes speciāliste Iveta Pukīte, pagājušā gada trijos mēnešos ceļu satiksmes negadījumos tika ievainoti 116 bērni, bet bojā gāja seši. Trijos mēnešos negadījumos traumas guvuši 77 bērni — gājēji, 30 bērni — pasažieri, viens bērns — velosipēdists. Savukārt bojā gājuši divi bērni, kas bijuši automašīnas pasažieri.

Lauzis vairākus līgumus par austrumu robežas izbūvi

Pēc iepazīšanās ar ziņojumu par situāciju valsts austrumu robežas izbūves jomā valdība nolēma pārskatīt līdzšinējos plānus un lauzt daļu slēgtu līgumu ar vairākām firmām par pierobežas ceļu un citu objektu projektēšanu un būvniecību, bet vairākiem citiem uzņēmējiem tiks ierosināts pārskatīt objekta būvizmaksu tāmes. Valdība iecerējusi, ka izvirīties no soda procentu maksāšanas par līgumu laušanu laus valdības lēmuma interpretēšana kā «nepārvaramas varas» apstākļus, kurus līgumslēdzējs nevar ietekmēt. Kā «nepārvaramas varas» apstākļi līgumos parasti paredzēti arī jauni valsts un pašvaldību likumi vai citi normatīvi akti un citi apstākļi, kas neļauj līgumslēdzēju iespējamās kontroles robežās.

Valdības apņemšanos pārskatīt austrumu robežas izbūvi rosināja Iekšlietu ministrijas (IEM) valsts sekretāra Jura Reķšņas ziņojums, kurā bija teikts, ka par austrumu robežbūves projekta ceļu izbūvi pārmaksāti 2,889 miljoni latu, bet par Rēzeknes robežsargu skolas celtniecību — 1,045 miljoni latu. Šādu atzinumu sniegušas Valsts kontrole un SIA «Būvzinis», kas norādījušas arī uz virkni citu nelikumību robežas izbūvē.

Iekšlietu ministrija piedāvāja un valdība atbalstīja austrumu robežas būvniecības objektus dalīt trīs daļās. Darbi tiks turpināti robežkontroles punktu izbūvē, kam nepieciešami papildu 4,5 miljoni latu, lai pildītu Latvijas saistības pret Eiropas Savienību. Daļa objektu tiks būvēti nākamgad, daļa - 2005. gadā.

Repše akcentēja, ka valdība rīkosies konsekventi un neizdevīgos līgumus lauzīs, lai dotu skaidru signālu, ka šādi gadījumi neatkārtosies. «Un, ja kāds nāks uz tiesāšanos, tiesāsimies,» sacīja Repše. Valdības lēmums paredz, ka par vairāku pierobežas ceļu projektēšanu un būvniecību IEM jālauz līgumi ar SIA «Gācība», SIA «Latvijas Enerģoceltnieks» (LEC), SIA «Šlokenbeka», AS «8 CBR», SIA «A.C.B.», SIA «Dittōn Būve», SIA «Binders», SIA «Arčers» un AS «U.Pilēna birojs». Šie līgumi tiks lauzti, jo nav sakārtots jautājums par zemes īpašuma tiesībām, un Valsts robežsardzes amatpersonas norādījušas, ka 2003. gadā šie ceļi nav uzskatāmi par prioritāti valsts robežas izbūves jomā, kā arī ņemot vērā Valsts kontroles revīzijas atzinumu.

Līgumi tiks lauzti arī ar pilnsabiedrību «Mūsu māja» un «Arčers», neuzsākot robežsardzes Daugavpils pārvaldes ēkas rekonstrukciju.

Nemot vērā SIA «Būvzinis» veikto izmaksu novērtējumu, kas atklājis, ka Rēzeknes robežsargu skolas rekonstrukcijas darbu izmaksas mākslīgi palielinātas par miljonu latu, nolēmts lauzt līgumu ar pilnsabiedrību «LK Būve» par Rēzeknes robežsargu skolas rekonstrukciju.

Savukārt, ņemot vērā, ka Valsts robežsardzes Galvenās pārvaldes ēkas rekonstrukcija nav prioritāte, tiks lauzts līgumu ar pilnsabiedrību «AMB Būve», ziņo LETA.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

Apstiprināta Dziesmu svētku mākslinieciskā padome un ricības komiteja

Sakarā ar XXIII Vispārējiem latviešu Dziesmu svētkiem, kas no šī gada 29. jūnija līdz 6. jūlijam noritēs Rīgā, izveidota Dziesmu svētku ricības komiteja. Tās priekšsēdētājs būs Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, bet svētku darba grupas vadītāja — Elvīra Brovacka. Ricības komitejā strādās arī vairāki pašvaldību vadītāji, skolu direktori, policijas un medicīnas darbinieki, pavisam 11 cilvēki.

Dziesmu svētku mākslinieciskā padome darbosies 13 cilvēku sastāvā — pārsvarā dažādu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu vadītāji.

Uz sporta kluba «Cerība» bāzes veidos divas iestādes

Padomes locekļi izvērtēja rajona izglītības pārvaldes vadītāja A.Zagorska iesniegumu par divu sporta iestāžu bērniem un pieaugušajiem izveidi uz sporta kluba «Cerība» bāzes. Šajā sakarā nolēms izveidot darba grupu, kuras sastāvā strādās rajona padomes priekšsēdētāja vietniece Maija Spūle, rajona pa-

domes izpilddirektore Aina Pastore, rajona izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis, sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivodis un Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs Voldeņars Adamovičs. Vēl nolēmts, ka darba grupas darbu konsultēs neatkarīgi speciālisti — izglītības valsts inspektors Daugavpils rajonā Imants Melderis un Balvu rajona izglītības pārvaldes vadītājs Augusts Voika.

Izstrādās pieaugušo izglītības programmas attīstības stratēģiju

Izvērtējot sabiedriskās organizācijas «Preiļu sieviešu klubs» prezidentes E.Jermolajevas iesniegumu par pieaugušo izglītību, ņemot vērā to, ka Nīderlandes labdarības fonds STUW līdz šim atbalstīja projekta «Pieaugušo izglītības centra izveidošana Preiļos» realizāciju un pieļauj iespēju projekta turpināšanai, rajona padome nolēma lūgt Preiļu sieviešu klubu precizēt pieaugušo izglītības projekta atbalstīšanai nepieciešamo līdzfinansējuma daļas apmēru un iesniegt to ra-

jonas padomē izskatīšanai. Izglītības pārvaldes vadītājam A.Zagorskim uzdots sniegt informāciju par veiktajiem pasākumiem pieaugušo izglītībā un nekavējoties atsākt rajona pieaugušo izglītības konsultatīvās padomes darbu, kā arī informēt rajona padomi par tās sēžu norises laiku un izskatāmajiem jautājumiem.

Līdz šī gada jūnijam konsultatīvajai padomei ir jāizstrādā pieaugušo izglītības programmas attīstības stratēģija.

Izmaiņas privatizācijas fonda padomes un privatizācijas komisijas sastāvā

Padomes locekļi atbrīvoja Visvaldi Gercānu no Preiļu rajona pašvaldības privatizācijas fonda padomes priekšsēdētāja pienākumu pildīšanas. Viņa vietā par fonda padomes priekšsēdētāju ievēlēja Maija Spūle.

No rajona padomes privatizācijas komisijas priekšsēdētāja un locekļa pienākumu pildīšanas atbrīvots Andrejs Jermolajevs. Rajona padomes priekšsēdētājam Arvidam Soldānam nākamajā rajona padomes sēdē jāiesniedz atbilstošas kandidāturās privatizācijas komi-

sjas locekļa pienākumu veikšanai.

Citi jautājumi

✓ No rajona padomes rezerves fonda 800 latu paredzēti ugunsdzēsības dienesta izveidošanai Aglonas pagastā.

✓ Izskatīts Preiļu novada pensionāru apvienības valdes priekšsēdētāja I.Timošenko iesniegums par sociālo gultas vietu izveidošanu Preiļu slimnīcā. Nolemts, ka ieinteresētās pašvaldības tiks lūgtas izteikt savu viedokli par sociālo gultu nepieciešamību Preiļu slimnīcā, bet priekšlikumi par sociālo gultu izveidošanas iespējām jāizsaka arī Preiļu slimnīcas direktoram J.Anspokam.

✓ Sakarā ar Latvijas Bērnu fonda 15. gadu jubileju Preiļu rajona padome nolēma par pašreizējā darbu bērnu stāvokļa uzlabošanu rajonā, lielo ieguldījumu ikgadējo bērnu invalīdu vasaras nometņu organizēšanā, kā arī humāno krāvu saņemšanā un sadalē ģimenēm apbalvot Latvijas Bērnu fonda Preiļu nodaļas vadītāju Valentīnu Liniņu.

Pēc Preiļu rajona padomes 26. marta sēdē materiāliem sagatavoja L.Kirillova

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Līvānu novada domes sēde notika 27. martā.

Būvniecība un rekonstrukcija

✓ Dome pagarināja SIA «RNS-D» gāzes uzpildes stacijas būvniecības termiņus līdz 2006. gada 1. janvārim. Gāzes uzpildes stacija (līdz 20 m³) tiks būvēta Turku pagasta «Jaunā muižā».

✓ P/S «LAT TDS» atļauts legalizēt iesāktos veikala pagrabstāva būvdarbus Līvānos, Dzelzceļa ielā 14. Atļauta arī veikala pagrabstāva rekonstrukcijas būvprojekta izstrāde.

Maina uzņēmējdarbības komisijas sastāvu

Līdzšinējais uzņēmējdarbības komisijas loceklis Dominiks Jauja ar 31. martu atbrīvots no komisijas locekļa pienākumu pildīšanas sakarā ar noslogojumu lauksaimniecības konsultanta un darba aizsardzības speciālista darbā. Komisijas sastāvā iekļauta apdrošināšanas sabiedrības «Baltijas transporta apdrošināšana» Līvānu nodaļas vadītāja Jefrosīnija Seibute. Debatēs deputāti izteica nožēlu par D.Jaujas vēlmi izstāties no komisijas sastāva,

jo viņš bija viens no aktīvākajiem tās locekļiem. Deputāti cer, ka izmaiņas komisijas sastāvā pozitīvi ietekmēs tās darba rezultātus, ko jutīs arī Līvānu novada uzņēmēji.

Iznomā zvejas tiesības

Pašvaldība piekrita iznomāt rūpnieciskās zvejas tiesības Daugavā Līvānu novada administratīvās teritorijas robežās līdz 2003. gada 31. decembrim Igoram Nikitovam ar zvejas tīklu 70 metru garumā un Vladimiram Kuzminam ar zvejas tīklu 50 metru garumā, nosakot gada zvejas tiesību nomas maksu Ls 2 un 18% PVN par katrām 5 metriem tīkla garuma.

Piešķir līdzekļus

✓ Domes 2003. gada sociālās nodrošināšanas budžetā līdzekļi Ls 120 apmērā paredzēti Latvijas Sarkanā Krusta Līvānu nodaļai apkures un komunālo pakalpojumu izdevumu daļējai apmaksai.

✓ No 2003. gada janvāra līdzekļi Ls 25 apmērā mēnesī piešķirti SBO «Žēlsirdības centrs» bezmaksas virtuves darbības nodrošināšanai no Līvānu novada domes budžeta sociālajai nodrošināšanai

paredzētajiem līdzekļiem.

✓ Dome atbalstīs Līvānu ģimnāzijas skolēnu mācību braucienus uz Vāciju šī gada aprīlī maijā, apmaksājot ar braucieniem saistītos autovadītāja komandējuma izdevumus Ls 180 apmērā no Līvānu novada pārvaldes līdzekļiem. Skolēni mācību ekskursijā dosies uz 5 dienām, apmeklējot Berlīni, Potsdamu un Drēzdeni.

✓ No dabas resursu nodaļas līdzekļiem apmaksāti izdevumi Ls 1023 apmērā par triju kontroles urbumu ierīkošanu Līvānu novada Rožuņas pagasta atkritumu izgāztuvē.

Telpu nomas līgumi

✓ Kopš 2003. gada 1. marta lauzts telpu nomas līgums ar Latvijas Sarkanā Krusta organizāciju Līvānos, Rūpniecības ielā 1a. Šīs telpas ar kopējo platību 39,30 m² nodotas papildus nomā sabiedriskajai organizācijai «Žēlsirdības centrs». Nomas līgums būs spēkā līdz 2022. gada 31. jūlijam, par papildus iznomātajām telpām nomas maksa noteikta Ls 0,50 un 18% PVN mēnesī.

✓ Dome piekrita slēgt līgumu ar Jāni Klaužu par

pagrabstāva telpu un palīgtelpu (kopplatība 74,4 m²) ēkā Rīgas ielā 77 nomu uz pieciem gadiem. Telpas tiks izmantotas trenāžieru zāles uzturēšanai. Ikmēneša nomas maksa noteikta Ls 0,10 un PVN 18% par 1 m², maksa par elektrību — pēc mēraparāta rādījumiem, par apkuri — proporcionāli aizņemtajai platībai no kopējām ēkas apkures izmaksām.

✓ Nolemts slēgt nomas līgumu ar zemessardzes 35. kājnieku bataljonu par pagrabstāva telpas 33,4 m² platībā nomu uz 5 gadiem rotas atbalsta punkta izveidošanai ēkā Līvānos, Rīgas ielā 77. Ikmēneša nomas maksa noteikta Ls 0,20 un PVN 18% par 1 m², maksa par elektrību — pēc mēraparāta rādījumiem, par apkuri — proporcionāli aizņemtajai platībai no ēkas kopējām apkures izmaksām. Līgumā tiks paredzēta sadarbība ar zemessardzi kārtības nodrošināšanai organizēto pasākumu laikā Līvānu novada teritorijā.

Pēc domes sēdes materiāliem sagatavoja G.Kraukle

Par citiem jautājumiem nākamajā numurā.

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Pēc 48 gadiem kopsaimniecības priekšsēdētāja amatā savas pilnvaras noliek Romualds Kavinskis

Paju sabiedrības – agrofirms «Turība» paju biedru kopsapulcē notika 2002. gada darbības rezultātu izskatīšana, kā arī valdes locekļu, revīzijas komisijas un valdes priekšsēdētāja vēlēšanas. Pirms vēlēšanām līdzšinējais paju sabiedrības – agrofirms valdes priekšsēdētājs ROMUALDS KAVINSKIS nolika savas pilnvaras. Par jauno paju sabiedrības valdes priekšsēdētāju izklātā balsošā ar balsu vairākumu tika ievēlēts ILMĀRS MELUŠKĀNS.

Kopsapulces sākumā paju sabiedrībā tika uzņemti trīs jauni paju biedri, un līdz ar to viņu skaits paju sabiedrībā pašlaik ir 113. No paju biedru skaita, kāds bija līdz kopsapulces dienai, strādājošie ir 51 cilvēks, Latvijas pilsoņi – 102 cilvēki, 61 vīrietis, 49 sievietes. Saskaņā ar statūtiem 2002. gada laikā saņemti iesniegumi no paju sabiedrības biedriem par izslēgšanu. Romualds Kavinskis ziņoja kopsapulcei par izslēgtajiem biedriem un viņiem izmaksājām pajām.

Kopš paju sabiedrības dibināšanas apņēmuši jau pilni divpadsmit gadi, savā ziņumā teica Romualds Kavinskis. Šajā laikā pieņemti vairāki kolektīvi lēmumi. 1990. gada 29. augustā kolhoza «Sarkanais Oktobris» kopsapulce pieņēma lēmumu uz kolhoza bāzes, sākot no 1991. gada 1. janvāra, izveidot paju sabiedrību, no kolhoza atdalot valsts uzņēmumus – siera rūpnīcu un linu fabriku.

Romualds Kavinskis atgādināja galvenos posmus paju sabiedrības pastāvēšanā, kura, protams, bija saistīta arī ar notikumiem valsts ekonomikā (naudas maiņa, bankas Baltija krīze) un arī ar situāciju ārvalstīs (Krievijas krīze). Klātesošie tika iepazīstināti ar paju sabiedrības finansialo stāvokli šajā periodā. Romualds Kavinskis iepazīstināja arī ar galvenajiem ražošanas rādītājiem pērnajā gadā.

2002. gadā izmantotā lauksaimniecības zeme bija viens tūkstotis hektāru, taču tās izmantošanas efektivitāte ir zema sakarā ar to, ka lauksaimniecības platības ir sadrumstalotas un atrodas lielā at-

tālumā no centra. Nereti līdz laukiem jābrauc 15 kilometri. Vidējā mēneša alga paju sabiedrībā strādājošajiem pērn bija 78 lati. Saņemts valsts atbalsts 30 325 latu apmērā: akcīzes nodokļa kompensācija par dīzeļdegvielu, visa veida subsīdijas. Mājdzīvnieku skaits ir 170 slaucamas govis, kā arī 191 liellops. Sarāžotas 600 tonnas piena, 52 tonnas liellopu gaļas. Viena centnera graudu ražošanas pašizmaksa 8,39 lati, kas ir nedaudz samazinājies, salīdzinot ar 2001. gadu, taču joprojām ir augsta. Valdes priekšsēdētājs atzīmēja to, ka par strādājošajiem samaksāti visi sociālie un ienākuma nodokļi, kā arī īpašuma un dabas resursu nodoklis. Finansialo situāciju 2002. gadā Romualds Kavinskis atzina par stabilu.

Detalizētu gada pārskatu nolasīja paju sabiedrības galvenā grāmatvede Tekla Djubina. Kā izrietēja no šī ziņojuma, lauksaimniecības ražošanas pašizmaksas ir ļoti augstas, līdz ar to paju sabiedrība strādā ar zaudējumiem. Grāmatvedei nācās atbildēt arī uz vairākiem paju biedru jautājumiem par ēku un tehnikas izpārdošanu un to cenām.

Klātesošie noklausījās revīzijas komisijas ziņojumu un pēc neilgām diskusijām nobalsoja par gada pārskata un revīzijas komisijas ziņojumu apstiprināšanu.

Pārejot pie kopsapulces darba kārtības otrā jautājuma par priekšsēdētāja un valdes vēlēšanām, Romualds Kavinskis lūdza vārdu. Klātesošajiem viņš izteica lūgumu neizvirzīt viņa kandida-

● Stājoties amatā, uzņēmējs, Preiļu novada domes deputāts Ilmārs Meluškāns uzsvēra, ka sevi uzskata par Romualda Kavinska skolnieku. Šeit, Riebiņos, esmu dzimis, uzaudzis, gājis skolā un arī strādājis Romualda Kavinska vadībā, viņš teica. Tagad, stāvot uz Eiropas Savienības sliekšņa, kolektīvajai saimniekošanai jāatrod jaunas, pastāvēt un attīstīties spējīgas izpausmes formas.

tūru priekšsēdētāja vēlēšanām, pamatojot to ar ievērojamo gadu skaitu – 75. Mans darba stāžs ir 56 gadi, teica Romualds Kavinskis, 48 gadus no tiem esmu nostrādājis paju sabiedrības vadītāja amatā. Romualds Kavinskis pieminēja galvenās nozares, ko savas vadīšanas laikā izdevies attīstīt: linkopība, cūkopība, piena lopkopība, paliģražošana. Romualds Kavinskis paziņoja, ka noliek savas pilnvaras. Viņš pateica sirsniņu paldies visiem uzticamajiem līdzgaitniekiem, kas devuši savu ieguldījumu kādreiz slavenās un varenās saimniecības attīstībā. Paju biedri Romualdam Kavinskim izteica pateicību par viņa mūža ieguldījumu, pasniedzot rožu klēpi.

Valdes priekšsēdētāja amatam tika izvirzītas četras kandidatūras: Roberts Kabakovs, Pēteris Pastars, Ilmārs Meluškāns, Rolands Kavinskis.

● Visaugstākos valsts apbalvojumus – Sociālistiskā Darba Varoņa nosaukumu un Zelta Zvaigznes ordeni vairākkārt saņēmušais priekšsēdētājs, viens no Latvijā izcilākajiem lauksaimniekiem Romualds Kavinskis, pēc 48 vadītāja amatā nostrādātajiem gadiem atteicās no amata. Pateicības vārdus par saņemto atbalstu Romualdam Kavinskim velta arī laikraksta «Novadnieks» redakcija. Foto: M.Rukosujevs

Divi no viņiem: Pēteris Pastars un Rolands Kavinskis savas kandidatūras atsauca. Roberts Kabakovs un Ilmārs Meluškāns iepazīstināja ar savām programmām un pauda gatavību uzņemties valdes priekšsēdētāja pienākumus. Paju biedri balsojot piešķiroja deva Ilmāram Meluškānam.

Iepazīstinot ar savu programmu, Ilmārs Meluškāns teica:

— Šeit ir ļoti daudz darāmā. Piecus gadus paju sabiedrība ir strādājusi ar zaudējumiem, kas nav nekādi mazie, bet katra uzņēmuma pamatā ir jābūt darbam ar peļņu. Kandidēt uz šo amatu piekritu tādēļ, ka saskatu iespējas, kā uzņēmumam pelnīt. Pirms tam jāatjauno ražošanas līdzekļi, jāpalielina ražošanas apjomi, jo tā paju sabiedrībā ir stipri sašaurinājies.

L.Rancāne

Labā diena, kas pavadīta

Ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību sinoptiķi vakar un aizvakar brīdināja par ļoti spēcīgu vētru, kas Latvijā varētu plosīties šodien un arī rīt. Sniedza padomus dienu plānot tā, lai nebūtu daudz jāuzturas ārpus mājas. Rakstot šīs rindas vakar, aiz loga spīdēja saulīte, tiesa, ļoti dzestra, un krājās aizdomīgi mākoņi. Gribejās ticēt, ka Dievs šo dienu – sestdienu un turpmākās ir iekārtojis tādas, par kurām vakarā var mierīgi teikt, laba diena, kas pagājusi.

Un tomēr, aizvien draudošāk globālos mērogos sevi piesaka dabas katastrofas un bīstamas slimības. Padomju laikā augušo un skolā gājušo paaudzes joprojām dzīvo ar iepotēto domu, ka cilvēks, ja arī vēl nav Visuma valdnieks, tad dabas pavēlnieks jau nu gan noteikti, un viņa spēkos grozīt visu. Grozīšanai pārāk liela māksla gan nav vajadzīga, bet tikt galā ar sagrozītā sekām – mākslas nepietiek. Kādu ietekmi uz nākamo paaudžu veselību radīs, piemēram, ģenētiski modificētas pārtikas lietošana, šodien vēl neviens nespēj prognozēt. Vairāki izcilāko zinātnes spīdekļu pētījumos šādas prognozes arī ir gatavas, bet viņi spiesti ciest klusu. Lielvalstīm ir izdevīgi jaunattīstības valstiņām piešķirt lielus kredītus ar noteikumu, ka tās pārtiku (ģenētiski modificēto) iepirks tikai un vienīgi no šīm valstīm.

Azijas pneimonijs, kura patlaban pasauli pārsteigusi pilnīgi nesagatavotu, kapā aiznes dzīvības bez atrunām un kavēšanās. Medikamentu pret šo slimību pagaidām nav. Informācijas pasaulē attiecībā uz šo jauno, briesmīgo slimību – absolūts vakuums. Iespējams, ka tās pamatā ir ļoti nopietnas lietas, piemēram, saistība ar karu Irākā. Vairāki izplatīti arī ir Irākas valsts monarha reakcija uz ASV atbrūņošanas karu. Jo mūsdienās naivi būtu domāt, ka bioloģiskais vai ķīmiskais karš izpaudīsies kā vienā, otrā vietā izmētātas bumbas ar bīstamām vielām, kuras var sagaidīt ar gāzmaskām galvā.

Pie kara jau pieradām. Nožēlojami, ka mūsdienā pasaulē norisēm karalaukā un cilvēku nonāvēšanai var sekot no televīzijas ekrāna kā notikumiem kārtējā grāvējfilmā. Ieslēdzot televizoru, pirmajā brīdī pat nevar saprast, vai ekrānā redzamie kadri ir no kārtējā amerikāņu «grāvēja» vai šausminoša dzīves realitāte. Bet vēl interesantāk ir tas, ka, neraugoties uz pasaules pārbaģātību ar plašsaziņas līdzekļiem, iegūt objektīvu informāciju, kā tas ir Irākas kara gadījumā, kļūst aizvien grūtāk. Kara ofensīvu aizstāvi to atspoguļo no sava izdevīguma pozīcijām, pacifisti – no savām. Irākas žurnālistu interpretācijā tas parādīts kā aizstāvēšanās pret iebrucējiem, amerikāņu – kā civiliedzīvotāju atbrīvošana no jaunā monstra.

Bet saulīte aiz loga aizvien spīd. Arī pār ne tik lielām kā Amerika, bet pār mazākām karalvalstiņām, jo, ak, cilvēciskās vajības, cik daudziem gribas būt par ķeizaru un ierīkot savas mazās monarhijas. Vismaz tādā valstiņā, ko pāris stundu laikā apiet kājām. Nupat vienam tādām ķeizarīnam apnika pavalstnieku pastāvīgā gaušanās un protestēšana pret viņa valdīšanas tirāniskajām metodēm, un viņš devās prom. Bet vēl jau paliek citi. Pat, ja valstiņa ir vēl mazāka, teiksim, divu slimnīcu korpusu lielumā, arī tad var izdomāt, kā savu varu izpaust efektīvāk. Teiksim, visapkārt ierīkojot barjeras un vārtus, lai visiem būtu bijība valstiņā ierasties kājām, bet nevis piebraukt ar mašīnu pie durvīm. Dzemdētājas? Lai rāpo. Nav ko lutināt ar pievešanu pie dzemdību nodaļas durvīm, sēžot mikstos sēdekļos. Un jaundzimušo izņemšana no slimnīcas? Lai tiek pirmie puteņi un vēji, lai tētis nes līdz vārtiem un līdz ielai, kur atstāts braucamais. Tāpat jau dzīve sīko nelutinās. Augstskolas nupat paziņojušas lēmumus par studiju maksu palielināšanu jaunajā mācību gadā.

Un tomēr gribas cerēt, ka sinoptiķu solītā vētra šodien gājusi secen. Bet tad jau nav ko sēdēt istabā pie avīzēm. Ir jāceļas, jāņem rokās grābeklis, dakšas, ķerra. Vismaz vienu zemes gabaliņu līdz vakara krēslai vēl var sakopt. Var sagatavot zemi, vai iesēt kastītē kādu puķi. Lai aug. Ir labāk, ja mūsu pēdās paliek sakoptība, ja zaļo un zied. Ja ejam ar dzīvību, nevis ar naidu un iznīcību.

L.Rancāne

Valūtas kurss bankās Preiļos (4. aprīlī)

Valūta (Ls)	Hipotēku banka	Krājbanka	Baltijas Transītu banka	Unibanka	Hansabanka
ASV dolārus pērk	0,5793	0,5785	0,5788	0,5791	0,5785
ASV dolārus pārdod	0,5849	0,5845	0,5853	0,5852	0,5849
Eiro pērk	0,6210	0,6199	0,6196	0,6208	0,6190
Eiro pārdod	0,6292	0,6299	0,6303	0,6293	0,6287

Preiļi šogad svin pilsētas 75 gadu jubileju

1928. gada 11. februārī Valsts prezidents izsludināja likumu par pilsētu tiesību piešķiršanu 16 miestiem. To vidū bija arī Preiļi. Pirms 75 gadiem par pilsētām kļuva Priekule, Ogre, Viesīte, Varakļāni, Viļāni, Kārsava, Gulbene, Ape, Strenči, Mazsalaca, Salacgrīva, Sigulda, Kēmeri, Preiļi, Balvi un Lejasciems. Katra no tām savus svētkus svinēs savādāk un citā laikā. Šajā lapusē pastāstīsim, kā svētkiem gatavojas un kādus pasākumus iecerējis Preiļu novada kultūras centrs sadarbībā ar novada domi un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju.

PREIĻIEM — 75

Pilsētas jubilejai veltīti pasākumi

Preiļu novada kultūras centra plānotās aktualitātes šogad pārsvarā saistītas ar pilsētas 75. gadskārtu. Svinību galvenie pasākumi iecerēti vasarā. Par to, kas būs saistošs novada iedzīvotājiem un ciemiņiem no tuvām un tālām vietām, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada kultūras centra vadītājs GUNTIS SKRIMBLIS.

Sāksim ar Jurgu gadatirgu

— Pasākumu ciklu organizēsime ciešā sadarbībā ar Preiļu novada domi, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju un Preiļu rajona galveno bibliotēku.

Jubilejas gada pavasari esam plānojuši sākt ar lielo Jurgu lauksaimniecības gadatirgu. Gadatirgus ieplānots jau 27. aprīlī stāvlaukumā Kārsavas ielā 4. Mēs aicinām zemnieku saimniecību īpašniekus, individuālos ražotājus, amatniekus, dārzkopjus un citus tirgoties gribētājus jau tagad gatavoties lielajai tirgus dienai. Tuvāka informācija un pieteikšanās iespējama līdz 22. aprīlim pa tālruniem 53-22200 vai 53-81226. Ceram, ka gadatirgus būs plaši apmeklēts.

Svētkus izsludinās talkas dienā

30. aprīlī Preiļos paredzēta Spodribas diena, kuras noslēgumā tiks izsludināts sarīkojumu cikls «Preiļiem — 75». Darba cēliena noslēgumā laukumā pie rajona padomes aicināsim talciniekus uz kopīgu tējas dzeršanu un lustēšanu.

Starp citu, šajā dienā tiks izziņots par trim konkursiem skolu jaunatnei. Līdz mācību gada beigām, tas ir, mēnesi bērni varēs piedalīties zīmējumu konkursā, literārajā un vēstures konkursā. Pats par sevi saprotams, ka šie konkursi veltīti pilsētas jubilejai, arī iesniedzamajiem darbiem būs jāatbilst galvenajam kritērijam — pilsētas svētkiem.

Muzejs piedāvā vairākas izstādes

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs sarūpējis ne tikai vairākas jaukas izstādes, bet arī pasākumu, kas 8. maijā iecerēts mūsu keramiķa Polikarpa Čerņavska mājas. Kopā ar mākslas studijas jaunajiem keramiķiem un mākslinieku Jāzepu Caicu visi interesenti varēs ne tikai skatīties, bet arī paši izmēģināt savas rokas un pat kājas. Podu meistari piedāvās iespēju mālus mīcīt ar kājām, kā to darīja sentēvi, bet darinājums apdedzinās nevis modernā krāsnī, bet turpat pagalmā.

Starptautiskajās muzeju dienās Preiļu muzejs savā jaunajā ekspozīcijā zālē kultūras nama telpās atklās vēstures pamatekspozīciju «Preiļi — vēstures spoguļos». Tiks rādīti eksponāti no muzeja arheoloģijas materiāliem, atsevišķas sadaļas veltītas Borhu muižai, reliģijai, kultūras biedrībām Preiļos no pagājušā gadsimta 20.-40. gadiem, izglītībai, apbūvei, rūpniecībai, būs iezīmēti pilsētas likteņgadi (1940. un

1941.). Turpat plānots atklāt arī izstādi «Pēteris Zeile — ceļotājs», gaidāma arī tikšanās ar izcilo novadnieku.

No jūnija līdz augustam — ielu svētki

Skatītājiem un dejas cienītājiem par prieku 7. jūnijā Preiļu parka estrādē notiks deju lieluzvedums, kurā gatavi uzstāties visi novada deju kolektīvi.

Pilsētas svētkiem par godu Preiļu novada kultūras centrs iecerējis arī ielu svētkus, jo tie cilvēkiem ļoti patīk. Rēzeknes un Liepu ielas iedzīvotāji varēs tikties 13. jūnijā, bet siera rūpnīcas mikrorajona un «Lauktechnikas» iedzīvotājiem svētki ieplānoti 19. jūlijā. Ielu svētkus noslēgs Celtnieku ielas mikrorajonā 2. augustā.

Labas idejas padomā arī Preiļu rajona galvenajai bibliotēkai — augustā būs grāmatu svētki ar rakstnieku piedalīšanos un grāmatu izstādi. Preiļos viesosies arī «Eironams».

L.Kirillova

No pilsētas valdes 1928. gada protokolu grāmatām

Protokols nr. 3
1928. gada 9. februārī notiek Preiļu miesta domes ārkārtas sēde. Dome noklausījās delegātu uz pilsētu un miestu kongresu Gurviča un Koļesņikova ziņojumus par kongresa darbu 3. un 4. februārī. Gurvičs ziņoja, ka piedalījās kopā ar citiem pilsētu un miestu priekšstāvjiem pieņemšanā pie Valsts prezidenta.

Nolasīta Pilsētu un miestu savienības priekšsēdētāja Žagara telegramma, kurā viņš izsaka laimes vēlējumus, ja Preiļiem tiktu piešķirtas pilsētas tiesības.

Protokols nr. 4
1928. gada 25. februāra Preiļu pilsētas valdes ārkārtas sēde. Sēdē piedalās pilsētas

galva Elja Gurvičs, valdes locekļi Leibs Cemelis, Zalams Zilbermans. Nepiedalās Logins Koļesņikovs. Sēdes sekretārs Jūlijs Putniņš.

Valdes sēdē tiek nolasīts «Valdības Vēstnesis» (nr. 94) 11. februārī publicētais likums par pilsētas tiesību piešķiršanu Preiļiem.

Valde nolemj ar 1928. gada 25. februāri uzņemties pilsētas valdes pienākumus. Ar šo pašu protokolu Eljam Gurvičam tiek izsniegta pilnvara pilsētas tieslietu vešanai visās instancēs.

Protokols nr. 5
Valdes sēde 1928. gada 5. martā

Tiek lemts par slimnieku ārstēšanu. Daugavpils aprīņa likvidācijas valdes locek-

lis Kozuļ-Kaža ziņojis, ka likvidācijas valde pieprasa par pilsētas slimnieku ārstēšanu vēl 400 latus pie jau nomaksātajiem 1600 latiem par 1928. gadu. Tas katram Preiļu iedzīvotājam sastādītu vienu latu par ambulatoro ārstēšanu un par katru slimnīcā pavadīto dienu — četrus latus.

Valde nolēma summu 2000 latu apmērā iekļaut nākamā gada budžetā.

Protokols nr. 7
Pilsētas domes sēde 1928. gada 26. martā, sēdi vada A. Cimānis.

Tieks skatīts jautājums par pilsētas dārza ierīkošanu. Pilsētā skaitās 3000 iedzīvotāju, bet nav dārza, kur pastaigāties. Preiļu muižas

parks piešķirts lauksaimniecības skolai un pilsētas iedzīvotājiem parkā pastaigāties aizliegts.

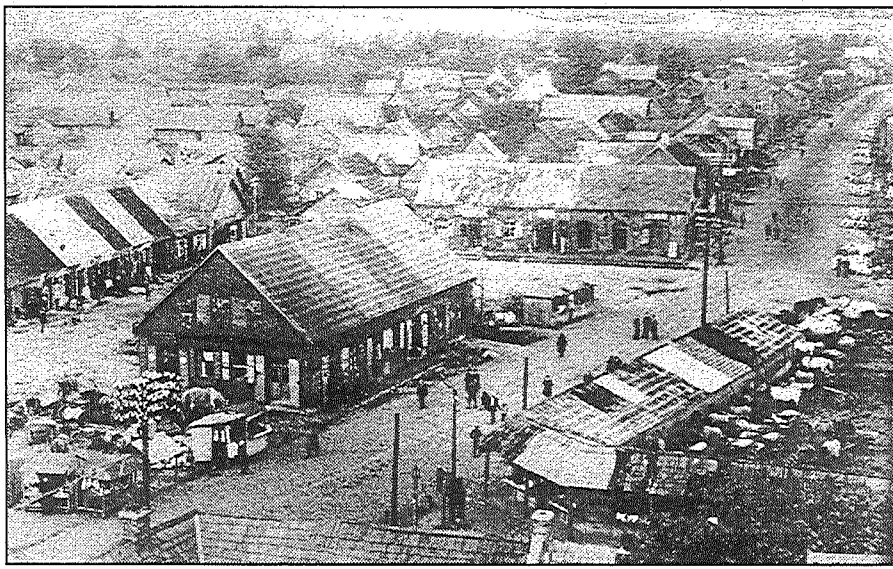
Pēc domnieku domām jāgriežas valsts administratīvajās iestādēs, lai pilsētā iegūtu parka ierīkošanai trīs atsevišķus zemes gabalus Liepu ielā, kas no Centrālās zemes ierīkošanas komitejas piešķirtas pasta un telegrāfa kantora ierīkošanai, kā arī slimnīcas paplašināšanai. Nolemts, ka pastam atstājams zemes gabals Liepu ielas labajā pusē. Pārējo zemi apmainīt pret tādu pašu platību citā vietā. Ierīkot arī bērnu rotaļu laukumu un parku.

(No Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumiem)

Preiļu vēsture — fotogrāfijās

● Tāds pilsētas centrs no putna lidojuma izskatījās 1928. gadā. Daudz kas no attēlā redzamā vairs nav atrodams dabā, taču vecākā gadagājuma pilsētnieki pelēkajās un sakņpušajās ēkās var sazimēt pazīstamus vaibstus.

(Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja fondiem)

Pilsēta bērnu acīm

Preiļu novada domē darbojas gudri onkuļi, varbūt kaut ko no mūsu sacītā viņi nems vērā — tā «Novadniekam» raksta kāds no Preiļu 1. pamatskolas 4.b klases audzēkņiem. Patiešām ir tā, ka mēs, pieaugušie, ikdienas problēmās iegrimuši, uz apkārt notiekošo lūkojamies caur pierastības plīvuru. Tāpēc derētu kādreiz ieklausīties arī mūsu bērnos, jo, kā saka, ar bērnu muti bieži vien runā patiesība. — Preiļu 1. pamatskolas 4.b klases skolēniem bija klases nodarbība par tēmu «Preiļiem — 75», — stāsta audzinātāja Anastāsija Vilcāne. — Bērni izvērtēja dzīvi pilsētā, centās saskatīt gan labo, gan sliktu. Savas domas viņi izteica anketās, piedāvājot idejas un vēlmes, kuru īstenošanā arī viņi gribētu pielikt savas mazās, bet čaklās rociņas. Lūk, dažas viņu domas.

Mēs mīlam savu pilsētu

- ☉ Es priecājos, ka esmu dzimis Preiļos.
- ☉ Man patīk mūsu skola, patīk tajā mācīties. Tā ir kļuvusi gaišāka un siltāka pēc renovācijas. Īpaši patīk nodarboties ar sportu plašajā zālē.
- ☉ Preiļos dzīvo labsirdīgi cilvēki, samērā godīgi.
- ☉ Patīk atjaunotās ietves un arī māju fasādes. Interesantas laternas Daugavpils un Brīvības ielās. Varenis stadions!
- ☉ Šoferi ir kļuvuši disciplinētāki un pieklājīgāki, braucot pa pilsētas ielām. Patīkami vērot dažādu marķu ārzemju mašīnas, kurām pie stūres sēž sievietes.
- ☉ Ielās var redzēt daudz jaunu māmiņu ar mazuliem ratiņos.
- ☉ Priecē varenais veikals «Beta», bet lētāk, protams, var iepirkties mazajos veikalos.
- ☉ Tikpat kā no jauna atdzimis kultūras nams, patīk iegriezties bērnu un jauniešu centrā. Tur ir interesanti.
- ☉ Preiļos ir tik skaists parks un Mīlestības kalniņš tajā.
- ☉ Skaista izskatās Preiļu katoļu baznīca, sevišķi vakaros prožektoru gaismā. Glīta arī «Novadnieka» jaunā celtnē.
- ☉ Preiļos ir daudz banku filiāļu un daudz frizētavu.
- ☉ Policijas mājā ierīkotas modernākas kameras.
- ☉ Apsveicami, ka Preiļos rīko ielu svētkus.

Visi kopā strādāsim, lai Preiļi kļūtu skaistāki

- ☉ Ļoti žēl, ka aiziet bojā nepabeigtās jaunceltnes. Jāglāb, kas glābjams. Ar steigu jāatjauno pils, zirgu stallis, jāsakopj parks un Mīlestības kalniņš. Prasās pēc Preiļu baznīcas iekšpuses restaurācijas.
 - ☉ Gribētos, lai poliklīnika būtu apgādāta ar modernām iekārtām, lai slimajiem cilvēkiem nebūtu jāmēro ceļš uz liepilsētu.
 - ☉ Skolā varētu būt lielākas klašu telpas, sevišķi mūsējā — 4.b klase, lai skolas burtņīcas un citi mācību piederumi būtu lētāki, kā arī lētāki pārtikas produkti.
 - ☉ Gribas, lai visiem būtu darbs un nebūtu bezdarbnieku.
 - ☉ Nedrīkst ļaut narkotikām iekļūt Preiļos, kā arī jāaizliedz alkohola tirgošana veikalos.
 - ☉ Kārtības sargiem jāpievērš lielāka uzmanība, lai daži bērni nediedelē naudu no skolēniem, kuri dodas uz skolu. Un vispār vajag vairāk policistu uz ielām, kā arī ceļu policijas patruļmašīnas.
 - ☉ Nepatīkami, ka mašīnas izpūš smirdīgus un nepatīkamus dūmus.
 - ☉ Pensionāriem vajag lielākas pensijas un pabalstus daudz bērnu ģimenēm. Vajag veco ļaužu mītni Preiļos.
 - ☉ Gribas, lai katrā klasē būtu dators.
 - ☉ Cik skaisti, ja Preiļos būtu botāniskais dārzs, ledus halle, suņu un kaķu patversme, atrakciju parks bērniem.
 - ☉ Vajag sodīt tos, kuri apraksta un apzīmē autobusu pieturas, māju sienas, kā arī bojā ceļa zīmes, noskrāpē un salauž.
 - ☉ Konkursos vajag vērtēt nevis sakoptākās mājas, bet pagalmus un dzīvojamo māju «aizkulisēs».
- Savas domas izteica Preiļu 1. pamatskolas 4.b klases skolēni: Kristīne S., Edgars, Rita, Kristiāns L., Andris, Anita, Ligita, Justīne, Artūrs, Ivanda, Sarmīte, Jūlija, Arvīds, Edvīns, Inguss, Santa, Kristīne L., Kristiāns V., Signija, Karīna, Aiga, Laura un citi.

DABA

Latvijas dabu aizsargās arī pēc iestāšanās Eiropas Savienībā

Latvijas daba ir vienreizēja un neatkarojama. Vai tikpat dziļi un dzidri ezeri, vai tikpat noslēpumaini purvāji, vai tumšie egļu sili un varenās birzis saglabāsies arī pēc gadiem, kad mūsu zemei uz industriālajiem rietumiem būs visas robežas vajā? Ieskatu tuvākajos dabas aizsardzības jautājumos «Novadniekam» sniedza Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas inspektors VOLDEMĀRS DZENIS.

Kā rāda socioloģiskās aptaujas, liela daļa Latvijas iedzīvotāju ir nobažījusies par dabas vērtību aizsardzību pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā (ES). Taču bažām nav pamata, jo līdz iestāšanās brīdim ES Latvija ir apņēmusies izveidot pilnvērtīgu īpaši aizsargājamo teritoriju tīklu, kuras

savukārt tiks iekļautas programmā *Natura 2000*. Tās uzdevums – aizsargāt Eiropas Savienības nozīmes dabas vērtības un veikt katrai valstij svarīgu sugu un biotopu aizsardzību.

Veido aizsargājamo teritoriju sarakstu

Jau trešo gadu Latvijas Universitātes bioloģijas fakultātes zinātnieki kopā ar kolēģiem no Lauksaimniecības universitātes, Zivsaimniecības pētniecības institūta, Latvijas ornitoloģijas biedrības, Latvijas Dabas fonda un citām organizācijām izvērtē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un veic pētījumu ārpus tām. Darbā tiek iesaistīti arī Valsts meža dienesta un VAS «Latvijas valsts meži» speciālisti, kā arī Vides ministrijas reģionālo vides pārvalžu inspektori.

Pašlaik noskaidrojies, ka *Natura*

2000 sarakstā tiks iekļauti 72 procenti no līdz šim aizsargājamajām dabas teritorijām. Apmēram 20 teritorijām būs nepieciešami robežu labojumi, bet vairāk nekā 50 teritorijas būs jānosaka no jauna.

Vienota datu bāze visām ES valstīm

«Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju saraksts» ir vienota datu bāze – vienota visām ES valstīm. Tajā ir visa zināmā informācija par sugām un biotopiem, kas sastopami teritorijā, to platību, atrašanās vietu. Šī datu bāze tiks iesniegta Eiropas Komisijai.

Atbilstoši ES putnu un biotopu prasībām vienotajā ES nozīmes īpaši aizsargājamo teritoriju tīklā iekļauj daļu no katrā valstī pārstāvētā biotopa vai sugas atradnēm. Saņemot Latvijas priekšlikumus, Eiropas Komisija tos sa-

līdzinās ar atbilstošajā reģionā esošo sugas vai biotopa pārstāvētību un citu valstu priekšlikumiem.

Ja komisija uzskatīs, ka kādas sugas vai biotopa aizsardzība nav pietiekami nodrošināta, tad nāksies meklēt un noteikt papildus vietas šo sugu vai biotopu aizsardzībai. Pretējā gadījumā Latviju varēs iesūdzēt Eiropas tiesā un no valsts budžeta nāksies maksāt visai lielas soda naudas par ES likumdošanas neievērošanu.

Zemniekiem – kompensācijas

Sagatavotie priekšlikumi jaunu aizsargājamo teritoriju veidošanai ir saņemti arī Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē. Martā Daugavpilī notika sanāksme, uz kuru tika aicinātas pašvaldības, kā arī zemes īpašnieki un plānotāji. Sanāksmē tika lemts, kādu aizsar-

dzības kategoriju katrai aizsargājamajai teritorijai izvēlēties.

Gan esošās, gan jaunās īpaši aizsargājamās teritorijas tiks iekļautas *Natura 2000* tīklā.

Īpaši svarīga šī sanāksme bija zemniekiem, kuru īpašumos atrodas kāda no aizsargājamām teritorijām. Pašlaik kā atbalsts zemes īpašniekiem *Natura 2000* teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādāšanai un apsaimniekošanai ir pieejams Latvijas Vides aizsardzības fonda un ES LIFE Nature fonda projektu finansējums. Bet pēc iestāšanās ES lauksaimniecības zemju īpašniekiem papildus tiešajiem maksājumiem, *Natura 2000* teritorijās par aizsargājamām sugām un biotopiem labvēlīgu apsaimniekošanu būs iespējams saņemt kompensāciju, paredzams, ka tā varētu būt 20 lati par hektāru.

Jaunas aizsargājamas teritorijas Preiļu rajonā

Starp priekšlikumiem jaunu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ietversanai kopīgajā sarakstā tiek minēti arī vairāki objekti, kas atrodas Preiļu rajonā.

To skaitā Bicānu un Jaša ezeri, kas atrodas Rušonas un Aglonas pagastos. Aptuvenā aizsargājamā platība ir 300 hektāri un ietver gan Bicānu ezeru, gan mežus ezera pussalā un uz salām. Speciālisti uzskata, ka šo mežu biotopi ir vieni no labākajiem platlapju mežu biotopiem Dienvidlatvijā, te ir arī

trīs aizsargājamas augu sugas, piemēram, zaļā divzobe (sūnu suga).

Lielais Pelēčāres purvs (Rudzātu un Sīlukalna pagastā), kas arī līdz šim bija īpaši aizsargājamo teritoriju sarakstā, mainīs robežas. Tās palielināsies par aptuveni 400 hektāriem, tā ietvert agrāk nepamatoti un rupji izgrieztus purva fragmentus. Pelēčāres purvā ir labvēlīga vide vairāku aizsargājamo putnu sugu eksistēšanai, tur mīt, piemēram, bikšainais āpglis, trīspirkstu dzenis, mazais ērglis, urālpūce, dzeltenais tārtiņš, purva tilbīte, mednis un citi lidoņi.

Šogad ir Starptautiskais ūdens gads

Apvienoto Nāciju organizācija 2003. gadu izsludinājusi par Starptautisko saldūdens gadu. Šādā veidā ANO vēlas informēt pasaules sabiedrību un mudināt iedzīvotājus saglabāt un aizsargāt saldūdens resursus. Lai gan 70% zemeslodes virsmas klāj ūdens, saldūdens no tā veido tikai 2,5%, pie tam trīs ceturtdaļas no tā ir ledāji.

Sestā daļa pasaules – bez ūdens

Nav tiesa, ka kari pasaulē notiek tikai naftas dēļ. Izrādās, ka karo arī ūdens dēļ. Miljards zemeslodes iedzīvotāju iztiek bez normālas pieejas ūdenim. Pēc ANO datiem pēdējos 100 gados ūdens patēriņa tempi kļuvis divreiz straujāki nekā pieaug iedzīvotāju skaits. Sestajai daļai pasaules iedzīvotāju nav pieejams viņiem nepieciešamais ūdens daudzums, bet pēc piesārņota ūdens lietošanas ik gadu saslīkst 200 miljoni cilvēku.

Vistraģiskākā situācija ir Āfrikā, kur 38% iedzīvotāju neesot pieejams tīrs dzeramais ūdens. Vismazākie ūdens resursi ir Kuveitā, Apvienotajos Arābu Emirātos, Libijā, Saūda Arābijā, Maltā, Jordānijā, Bahreinā.

Kā jau minēts, ūdens tiek izmantots kā politiskas cīņas ierocis. Spilgts piemērs šajā ziņā ir Tuvie Austrumi, jo šajā reģionā dzīvo pieci procenti pasaules iedzīvotāju, bet viņu rīcībā ir tikai viens procentu ūdens resursu. Un nav nekāds brīnums, ka, teiksim, Turcijas plāni uz lielākajām upēm ierīkot dambjus neapmierina kaimiņvalstis Sīriju un Irāku; Izraēla nevēlas atdot Sīrijai Golanas augstienes, jo līdz ar to nonāks ūdens atkarībā no šīs kaimiņvalsts. Izraēla jau pirms laba laika ieguldīja ievēro-

Reinas ūdenskritums (Vācijā) ir lielākais Eiropas upju ūdenskritums. Tā platums ir 150 metri un augstums 21 metrs. Vienā sekundē maksimālā ūdens caurlaide 1080 m³.

jamus līdzekļus Vidusjūras ūdeņu atsāļošanā. Tikmēr palestīniešu kontrolētajā Gazas joslā uz daudziem ciematiem ūdens tiek vests ar cisternām, un tā knapi pietiek cilvēku ikdienas vajadzībām.

Ūdens un lauksaimniecība

Statistika vēsta, ka no pasaulē pieejamajiem ūdens krājumiem 20% tiek izmantoti rūpniecībā, bet vēl 75% – lauksaimniecībā. Ekonomēt uz lauksaimniecībā izmantojamā ūdens rēķina nav īpaši prātīgi – tas var novest pie katastrofiskas ražas krišanās un bada izplatīšanās. Nav noliedzams arī tas, ka lauku apūdeņošanā izmantojamā ūdens zudumi pagaidām sastāda aptuveni 60%. Ja cilvēkam dienā vajadzīgi aptuveni četri litri tīra ūdens, tad nepieciešamā pārtikas daudzuma ražošanai – 2000 līdz 5000 litri. Saglabājoties pašreizējai irigācijas sistēmai, līdz 2030. gadam apūdeņošanai izmantojamā ūdens daudzums palielināsies par 14%, tajā pašā laikā

zemeslodes iedzīvotāju skaits šajā laikā pieaugs par diviem miljardiem cilvēku.

Problēmu var atrisināt tikai ar jaunu tehnoloģiju ieviešanu, piemēram, daudzās pasaules valstīs koku laistīšana parkos jau sen ir automatizēta – uz katru koku ved šļūtene, caur kuru augi saņem dienā vajadzīgo ūdens daudzumu un ne piliens vairāk.

Pasaulē ūdens patēriņa ziņā līderpozīcijās ir Amerikas Savienotās Valstis, Džibuti, Kaboverde, Jaunzēlande un Itālija. Amerikāņi saņem sabiedrības nosodījumu par 23 000 golfa laukumu regulāru laistīšanu, kas esot ūdens neekonomiskas izmantošanas sliktākais paraugs.

ANO dokumenti liecina, ka ik dienas pasaules ūdenskrātuvēs tiek izgāzts ap sešiem miljoniem tonnu dažādu atkritumu. Aprēķināts, ka piesārņotā ūdens daudzums pašlaik ir līdzvērtīgs ūdens daudzumam desmit pasaules lielāko upju baseinos.

STABULNIEKU PAGASTĀ

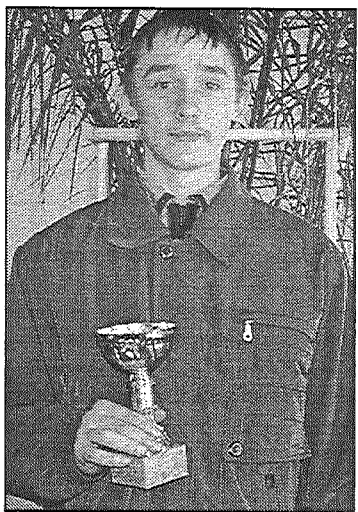
Neviens no Stabulnieku pagasta jauniešiem vecumā no 18 līdz 30 gadiem nav jāmeklē nedz tuvākās, nedz tālākās ārzemēs. Augstskolās studē 30 jaunieši, gandrīz divi simti puīšu un meiteņu mācās dažādās skolās. Daļa veiksmīgi iekārtojies darbā. Pagastā ir savi jauni uzņēmēji, kas strādā paši un dod darbu citiem jauniešiem, ir stipras zemnieku saimniecības, kuru īpašnieki vēl nav pārkāpuši 30 gadu sliekšni. Tikai deviņi jaunieši pieskaitāmi bezdarbniekiem.

Pagasta padomes priekšsēdētājas Monikas Litaunieces vadībā iepazīnāties ar vairākiem puīšiem. Jaunieši, kā arī pagasta saimniece smējas, dzirdot jautājumu, — kur viņu meitenes? Šī problēma te pastāvējusi vienmēr, viņām ar darbavietām pagastā sarežģītāk. Meitenes labprātāk dzīvo pilsētā, kamēr viņas nolūko un atpakaļ uz savu pagastu pārved nekas cits, kā pašu ciema puīši.

Intervijas ar «Novadnieka» žurnālistiem ne vienmēr ritēja gludi, jo lielākoties šiem puīšiem pirmo reizi kāds pajautāja, nu, kā tad klājas pieauguša cilvēka dzīvē? Atbildes bija ar kautrīguma piedevu, tomēr valstirdības un uzticēšanās trūkumu jaunajiem sarunu biedriem no Stabulnieku pagasta nevar pārņemt un paldies viņiem par to.

Pirmā pieredze ar pirmajiem rūgtumiem

GUNTIS BELKOVSKIS, kad viņam tiek lūgts iepazīstināt ar sevi, sāk stāstīt par savām sportista gaitām. Tās viņa dzīvē ieņem nozīmīgu vietu, un ar panākumiem sportā Guntis var arī lepnoties. Viņš aizraujas ar futbolu. Pagasta komanda vasarā piedalījās Preiļu novada čempionātā, kā arī citās sacensībās.

● Guntis Belkovskis sava pagasta futbola komandai palīdzēja izcīnīt šo kausu, kurš tagad glabājas pagasta padomes priekšsēdētājas kabinetā.

Jaunietim, no sava divdesmit gadu sliekšņa raugoties, visa dzīve vēl priekšā. Bet sava īstā ceļa meklējumos piedzīvots arī viens otrs rūgtāks brīdis, un krājusies pašam sava pieredze arī no pirmajiem pušumiem. Guntis valstirdīgi stāsta, ka pēc Galēnu pamatskolas absolvēšanas iestājies Preiļu Valsts ģimnāzijā, taču to nācies atstāt. Atsevišķi priekšmeti — angļu valoda un matemātika radījuši grūtības. Viņš uzskata, ka pamatskolā angļu valoda netika mācīta pienācīgā līmenī. Ģimnāzijā parādījās nesekmīgas atzīmes. Pārgājis uz Preiļu 2. vidusskolu. Pagājušajā gadā Guntis vidusskolu absolvēja.

Pēc tam Guntis izvēlējās robežsargu skolu Rēzeknē. Diemžēl arī šeit valodas zināšanas bijis istas klupšanas akmens, un nav izturējis konkursu. Tagad viņš nolēmis stāties Preiļu arodvidusskolā un apgūt kādu specialitāti, kas saistīta ar datoriem. Skolas piedāvājumu pagaidām vēl nav rūpīgi pētījis, to iepazīs tikai galvenajos vilcienos. Vidusskolā bijusi iespēja datorus apgūt pietiekami labi. Guntis nereti iegriežas vietējā bibliotēkā, lai kādu stundiņu veltītu jaunumu uzzināšanai ar interneta starpniecību. Arī kontaktus ar bijušajiem skolas biedriem uztur ar elektroniskā pasta palīdzību.

Kāpēc šāds neparasts pagrieziena, — pēc vidusskolas atkārtoti mācīties vidējā posma mācību iestādē? Kāpēc ne augstskolā? Uz šo jautājumu Guntis atbild bez kavēšanās, — studijām augstskolā nav naudas. Ja būtu atbilstošas materiālās iespējas, izvēlētos datorzinību studijas augstskolā.

Reāli vērtējot savas zināšanas, Guntis uzskata, ka valsts apmaksāto studiju grupā neieklūt. Maksa augstskolu pieprasītās summas par mācībām vecāki nevar atļauties. Māte strādā veikalā, tēvam nav darba. Ģimenē vēl ir otrs skolojams bērns — Gunta jaunā-

kā māšele, kas mācās pamatskolā. Lai šis gads pēc neveiksmīgā mēģinājuma iestāties skolā neietu velti zudumā, Guntis ir iekārtojies darbā kokapstrādes cehā, vienkārši runājot — gaterī. Viņš strādā taras dēlīšu gatavošanā — nēsā, pārvieto, cilā, krauj. Darbs gaterī ir bez perspektīvām, pagaidu variants, viņš saka. Jauniešiem tas nedod nekādas izaugsmes iespējas. Meži drīz būs izzāģēti, gaterus nāksies slēgt ciet, saka Guntis.

Ar nopelnīto Guntis ir apmierināts. Sanākot vairāk par valsti noteikto minimālo algu. Viņš ir pārliecināts, ka arī nodokļi tiek nomaksāti. Es domāju, ka maksā, viņš atbild uz jautājumu, vai to zina pilnīgi droši. Bet pierādījumu tam nav, un var nojaust, ka šī lieta viņam ir visai pasveša.

Nav ne jausmas, Guntis atbild uz jautājumu, kādu viņš iedomājas savu tālāko nākotni, kāda tā varētu būt pēc arodvidusskolas beigšanas. Pieļauj arī tādu iespēju, ka varētu dzīvot savā pagastā. Ar piebildi, — ja nekur tālāk neizsūtīšos.

Viņaprāt, jauniešiem pagastā par garlaicību nav jāsūrojās, ja vien pašiem ir vēlēšanās doties laukā no savām četrām sienām. Kultūras nams, diskotēkas. Stādions, uz kura var sportot pēc patikas. Vietējās skolas sporta zāli var izmantot treniņiem. Pērn Aglonā notikušajās futbola sacensībās starp lauku komandām Stabulnieku pagasta jaunieši izcīnīja trešo vietu.

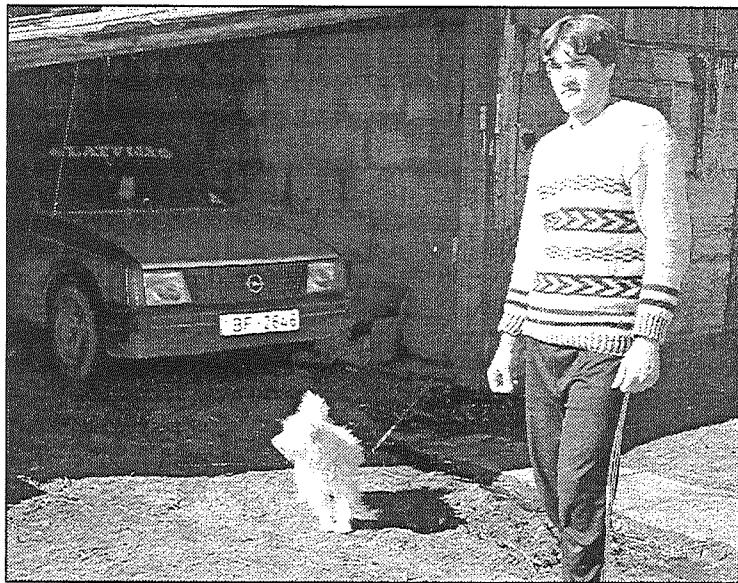
Bez izglītības uz priekšu netikt

Pēc Dravnieku pamatskolas absolvēšanas AIGARAM ČAUNĀNAM sanāca tāds ilgāks apdomas laiks, kamēr viņā radās skaidra pārliecība, ka mūsdienās ar deviņu klašu izglītību vien ir par maz. Pāris gadi pagāja, kamēr viņš pa istam saprata, ko vēlas, kā dzīvi veidot tālāk. Pašlaik viņš mācās vakarskolā Preiļos, vienlaikus strādā. Kā pats saka — radnieka darbnīcā.

Skolasgrāmatās ir attēlota skaita dzīve. Aprakstītais un cerētais skaistums lielākoties neatbilst realitātei, vismaz ne tajā ziņā, ka tas tiks pasniegts uz paplātes. Līdz skaistumam ir jāaicinās saviem spēkiem, cauri kļūdām, šaubām, kā arī neparedzētiem šķēršļiem.

Aigars atceras, ka daudzi no tuviniekiem mudinājuši mācīties vidusskolā, nepalikt tikai ar pamatskolas izglītību. Bet mācīšanās negāja pie sirds, viņš atklāti saka. Sācis darba gaitas, bet iespējas puīšiem bez izglītības — parastās, gaterī. Strādājis gan vienā, gan otrā gaterī. Ātri pārliecinājies par to, kas pavada šo smago, caurvējos darāmo darbu — iespējas sabojāt mugurkaulu. To viņam jau nācies piedzīvot. Ar Rīgas krusttēva traumatologa palīdzību atguvis veselību.

Aigars neslēpj, ka nopietnāku attieksmi pret dzīvi ieguvis no savas draudzenes. Viņa ieguvusi jau bakalaura izglītību, patlaban strādā ārzemēs. Tagad Aigars ar pilnu apņēmību apgūst vidusskolas kursu, bez tam iestājies autoskolā un gatavojas iegūt autovadītāja tiesības. Starp tiem mācību

● Aigars Čaunāns pats saviem spēkiem būvē garāžu savai automašīnai. Zem jumta tā jau dabūta, bet vēl jāsilina sienas, jāiebūvē durvis.

priekšmetiem, kas viņam patīk visvairāk, Aigars kā pirmo nosauc psiholoģiju.

Darba devējs pret savu jauno radnieku ir pretimnākošs, atļauj trīs dienas nedēļā pavadīt vakarskolā un autovadītāju kursus, bet darbnīcā savukārt var pastrādāt arī brīvdienās. Aigaram patīk darbs galdniecībā, arī pats jau daudz ko iemācījies izgatavot. Runājot par citiem darbiniekiem, viņš saka, ka pastāvīgu strādnieku darbnīcā neesot. Ja kāds arī tiekot pieņemts, tad pēc kāda laika darbu pametot, jo tas viņam esot apnicis. Bet Aigaram tagad radies sapnis par pamatīgāku šīs nozares apgušanu. Mācīties galdnieku skolā Rēzeknē. Aigara tēvs jau pirms divpadsmit gadiem aizvadīts mūžībā, bet māte ir invalīde. Tas

viņam uzliek rūpes ne tikai par sevi, bet arī par māti, par kopīgu saimniecību. Taču, runājot par tālāko nākotni, Aigars saka, ka viņš ar mieru dzīvot laukos, tas varētu būt arī Stabulnieku pagasts, bet nekādā gadījumā negribētu sevi saistīt ar lauksaimniecību. Šī nozare viņam nepatīkot, jo tā paņem visu laiku bez atpūtas dienām. Viņam labāk patiktos darbs, kurā jānostrādā noteiktas stundas. Bet par sava uzņēmuma dibināšanu pagaidām neesot aizdomājies. Varbūt kādā tālākā nākotnē.

Par pagasta jauniešu dzīvi Aigaram neesot sakāms nekas sliktas. Lielākā daļa strādājot, satikšanās iznākot dažādos izklaides sarīkojumos. Bet tagad ir gavēnis, viņš saka, tāpēc balles nenotiek.

Kā sagatavoties pastāvīgai dzīvei

RAIMONDAM PASTARAM ilgās pēc dzimtās mājas bija tik stipras, ka viņam pilnīgi pietika ar pamatskolas un vidusskolas gadiem Rīgā. Viņš atgriezās mājās pie vecākiem Stabulnieku pagastā. Skolas gaitas lielā mērā nebija brīvprātīga izvēle, jo kopš mazotnes Raimondam bija problēmas ar redzi un tāpēc nācās mācīties specializētā skolā.

Taču tagad invaliditātes grupa noņemta, kaut arī, kā atzīst, redzes uzlabojumus viņš nejūtot. Raimondam nekas cits neatlika kā mēģināt iekārtoties kokapstrādes uzņēmumā. Kādu gadu nostrādājis, bet pēc tam radusies konfliktsituācija, jo neatbalstījis vecākos darbavietas, kad viņiem uznākusi vēlēšanās iedzert. Situācija nebija izmaināma. Pēc tam strādājis meža darbos, kādu laiku palicis bez darba vispār. Nodarbinātības dienests piedāvājis iespēju mācīties datorkursos, bet redzes dēļ jaunietim no tiem bija jāatsakās, kaut arī darboties ar datoriem viņam patīk.

Pašlaik Raimonds iekārtojies par bārmeni, pagaidām uz pārbaudes laiku. Jūtas ļoti apmierināts ar šo darbu. Man patīk viss,

● Kaspars Pudulis (no kreisās) un Raimonds Pastars patlaban vēl savu īsto vietu dzīvē nav atraduši, bet ir pārliecināti, ka iespēju un darbu daudz.

viņš saka, kas saistīts ar apmeklētāju apkalpošanu.

Bet, nopietnāk domājot par nākotni, Raimonds apzinās, ka jāmācās, jāapgūst kāda profesija.

Savukārt KASPARS PUDULIS ir noskaņojies doties dienēt Nacionālajos Bruņotajos spēkos.

Uzsācis, bet nav pabeidzis mācības galdnieku skolā Ogrē. Negri-

bējās mācīties, viņš atzīst. Jau mācoties bija izbaidījis strādnieka dzīvi, jo strādājis celtniecības objektos. Nebiju gatavs patstāvīgai dzīvei, izriet no Kaspars stāstītā. Pēc atgriešanās strādājis kokzāģētavā. Bet tagad pienācis iesaukšanas vecums — 19 gadi. Kaspars neskumst. Uzskata, ka šāda istu vīru pārbaude palīdzēs uz dzīvi paraudzīties savādāk, un tagad visu lēmumu pieņemšanu atliek uz to laiku, kad būs atgriezies no dienesta.

Lauku nākotne istajās rokās

7

Zemnieku saimniecības «Elksnīts» mājās kūsāt kūsā augšanas enerģija, te aug un pieņemas spēkā viss – mazie dēļēni, mājas bagātīgā zaļā rota, dārzi, lopiņi kūti. Raugoties, kā jaunākais mazdēliņš AIVIS visā savā deviņu mēnešus veca cilvēciņa centībā ņipri piesit kājiņu pie grīdas, gatavojoties savam pirmajam solītim, no vecvecāku sejām ne mirkli nepazūd smaids. Aivim vasara sola daudz neatklātu brīnumu dzimtās mājas pagalmā un apkārtnē, bet brālim SANDIM sākusies nopietnāka pasaules iepazīšana. Viņš apmeklē pirmsskolas sagatavošanas grupu un ar lielu nopietnību uzņem visu, kas saistīts ar skolu. Māmiņai SKAIDRĪTEI patlaban viens no visaiņemtajiem brīžiem bērna audzināšanā, — kad mazais cilvēciņš kļūst pārmežu zinātkāra būtne, pats mēģinot visu aizsniegt, iepazīt, izmēģināt, pataustīt. Bet tēta JĀNA rūpes ir par visu saimniecību kopumā, par darbiem, par māju, par sievu un bērniem, par saviem vecākiem.

Upenieku ģimene ir jauni cilvēki, pilni ar nākotnes idejām un iecerēm. Zemnieku saimniecība pagaidām ir samērā neliela, pat ne divdesmit hektāru zemes. Veidota 1995. gadā, kad beidzās kolhozu kopdarbība, un sāka veidoties individuālās saimniecības. Jānis uz Stabulnieku pagastu pārcēlies no Sīlukalna, Skaidrīte – no Saunas pagasta. Tagad viņi sevi uzskata par vietējiem, jo pašu rokām un ar kolhoza atbalstu uzcelta māja, iekopta zeme, bet bērniem šis pagasts patiešām jau ir dzimtais.

Jānis savulaik beidzis Aizkraukstes vidusskolu, ieguvis traktorista, remontatlēdznieka, zemkopja specialitāti. Skaidrīte Višķos ieguvisi dārzniecības specialitāti. Apvienojot šīs zināšanas, lauku mājās veidojas visai plašs iespēju spektrs, lai koptu zemi, pārzinātu tehniku un arī parūpētos par sētas un dārza skaistumu.

Saimniecības dibināšanas sākumā Jānim zināšanas bija tādas pašas kā citiem līdzīgiem, jaunizceptiem zemniekiem, kuriem ātri bija jāatmet kolektīvisma idejas un

jāpārņem par lauku uzņēmējiem. Bez tam Jānis toreiz vēl bija tādos agros jauneklā gados. Tagad viņš vai arī sieva nelaiz garām nevienu iespēju piedalīties zemniekiem rīkotajos mācību semināros. Iemācījušies tikt galā ar grāmatvedības un uzskaites dokumentiem.

Saimniecība, tāpat kā daudzas citas, pēc pāris gadiem varēs atskatīties uz pirmo desmitgadi. Kā novērtēt aizvadīto laiku? Iet uz priekšu, bet ne uz leju, saimnieks izteic kodolīgu rezumējumu.

Jaunie zemnieki pievērsušies cūkkopībai. Audzē sivēnmātes, pārdod sivēnus. Lai mazie rukši saņemtu veselīgu un dabisku uzturu, tiek turētas pāris slaucamās govīs piena ieguvei. Piens un tā produkti, protams, noder arī pašu galdā, jo kā nekā viņi ir četri pieaugušie un divi bērni. Iesākumā izmēģināta graudkopība un piena lopu audzēšana, kamēr aprēķini parādījuši, ka izdevīgāk pievērsties sivēnu ieguvei.

Blakus «Elksnītim» atrodas arī divu Jāņa brāļu saimniecības. Laukos kooperācijai ir nenovērtē-

● **Istā lauku nākotne ir šīs un viņiem līdzīgu ģimeņu rokās, kas kopj zemi, izdaiļo māju un sētu, audzē pārtiku, rūpējas par saviem vecākiem un un māca savus bērnus. Attēla: Skaidrīte un Jānis Upenieki ar dēļiem Sandi un Aivi.**

jama loma, bet ne vienmēr to var veidot ar svešiem cilvēkiem, kam atšķirīgi priekšstati par saimniekošanu. Brāļu starpā cita lieta. Līdz ar to arī tehnika izmantojama lietderīgāk.

Jānis saka, ka vairs nevar sevi iedomāties kādā citā, nevis zemnieka godā, vai arī kaut kur pilsētā algotā darbā. Saimniecības lietas rit apmierinoši, un šīs stabilitātes panākšanā ieguldīts daudz darba un enerģijas. Droši vien jaunajiem, kuri nupat beidz savas skolas, saimniekošanu laukos uzskāt būtu neiespējami, viņš saka, bet maniem viengadniekiem, kuri jau iesakņojušies laukos, grūti iedomāties sevi kaut kur citur. Vēl jo vairāk tāpēc, ka pirmajiem zemnieku saimniecību dibinātā-

jiem bija izdevība savā īpašumā iegūt kādu daļu no kolektīvās mantas, tehniku, piemēram. Kaut arī tā jau novecojusi, remontatlēdznieka zināšanas liekot lietā un saudzīgi aprūpējot, dzelzīem var pagarināt mūžu.

Jānis pauž apmierinājumu par pašvaldības attieksmi pret jaunajām ģimenēm, jo tā vienmēr izturējusies pretimnākoši. Arī viņš cenšas nepalikt malā no vietējām aktivitātēm. Dzied vīru un jauktajā ansambli, spēlē teātri. Ir iejuties gan vetārsta, gan brunču mednieka lomā. Pēc dabas nosvērta loms viņam nepiedāvā, bet galvenokārt varoņus komēdijās.

Tikai ar mājas darbiem un bērnu apkopšanu vien neaprobežojas

arī Skaidrīte. Atradusi laiku floristikas kursu beigšanai, kuri notika Preiļos, un tagad pēc pagasta padomes lūguma sagatavo gan pušķus, gan Adventes vainagus. Neatēc palīdzību arī kaimiņiem un paziņām, ja ir vajadzība pēc sēru pušķiem, vainagiem vai citiem norformējumiem. Taču šai nodarbei ir vajadzīgi arī izejmateriāli, tāpēc vasarā viņa kopj bagātīgu puķu dārzu. Līdzīgu nodarbi atrod ziemā, — tikpat krāsaini un maigi kā vasaras ziedi ir viņas adījumi.

Runājot par jauniešu nodarbinātību pagastā, Jānis stāsta savus novērojumus. Vienā no vietējiem uzņēmumiem ik dienas strādnieki tiekot atvesti no Preiļiem, bet pagasta bezdarbnieki tajā nestrādājot. Kāpēc? Jānim liekas, ka viņi vienkārši negrib strādāt, turas pie tām iemaņām, kuras kādreiz iegūtas un nav ar mieru pārkvalificēties.

Piemēram, Skaidrīte, kad vēl nebija sievas kārtā, ar jauniegūto dārzniecības diplomu nevarēja atrast atbilstošu darbu. Viņa iestājās pārdevējas kursos un divus gadus nostrādāja šajā amatā. Cilvēkam ir jābūt gatavam negaidītiem pārvērsieniem dzīvē un spējam ātri pārkvalificēties, kā arī pielāgoties apstākļiem, viņa saka. Bet katrs pats veido savu dzīvi, un neviens no malas to nevar ietekmēt.

Ar dzīvi apmierināti, strādīgi cilvēki, jauka, skaista ģimene omulīgi un pārticīgi iekārtotajā mājā, tāds priekšstats veidojas par jaunajiem zemniekiem, kuri kopj savu saimniecību «Elksnīts». Starp citu, nosaukums atvests uz jaunajām mājām no Jāņa dzimtās puses Sīlukalna.

Mācās dzīves augstskolā

EDGARS BRICS pieder jauno lauku uzņēmēju paaudzei. Par to, ka viņš ir ieņēmis stabilu vietu sava pagasta dzīvē, ieguvis materiālo pamatu zem kājām, lielā mērā var būt pateicīgs savam tēvam Jurim Bricam. Oficiāli Edgars ir bārmenis un vienlaikus pārvaldnieks tēva uzņēmumā, kurā ir gan kafējnīca, gan arī veikals.

Edgara stāstītajam, domājams, pievienotos daudzi pašreizējie studenti un viņu vecāki. Tas ir stāsts par to, kā augstskolas iemanās no studējošajiem un viņu ģimenēm izspiest aizvien vairāk naudas, savukārt līdz minimumam samazinot lekciju un nodarbību skaitu, kas izstieptas vairāku gadu garumā. Par vienu otru privāto augstskolu, no kuras studenti mājup atgriežas jau trešdienu rītos, kļūst anekdotas, bet šajā ziņā daudz neatpaliek arī valsts augstskolas, kurās pēdējo kursu audzēkņiem lekcijas paredzētas vispār tikai divas dienas nedēļā. Bet Edgara stāsts ir šāds. Pēc Dravnieku pamatskolas mācījies Ogres lauksaimniecības skolā, kas vēlāk pārtapusi par arodģimnāziju. Iegūta lauku mājamatnieka specialitāte. Pēc tam stājies vēsturniekos universitātē Rīgā. Vēsturē ieguvis maksimālo rezultātu — visus tūkstoš iespējamos punktus. Bet latviešu valodas eksāmenā tik spidoši neveicies. Kāda te loģika, viņš kritiski jautā, vai es gāju mācīties vēsturi, vai latviešu valodu? Bez tam 20 audzēkņu budžeta grupā uzņemti bez konkursa. Pusedu mācījies Rēzeknes augstskolā vēstures fakultātē. Lekciju grafiks bija tāds, atceras Edgars – pirmdien viena no rīta, otra vakarā, dienas vidus brīvs. Otrdien brīva. Trešdien atkal viena no rīta, otra

lekcija vakarā. Ceturtdiena pilna. Piektdien lekcija vakarā. Neracionāla laika izmantošana. Vēsture Edgaru ļoti interesēja, bet pusgada laikā neko jaunu tā arī neuzzinājis. Brīvais laiks paredzēts patstāvīgam darbam, bet kāds tur darbs, viņš saka, tās grāmatas, ko bija ieteikts izstudēt, jau sen biju izlasījis. Kaut arī Edgars bija iekļuvis valsts apmaksāto studiju grupā, viņš nolēma augstskolu pamest. Pēc tam iestājās no jauna neklātienē, šoreiz ekonomikas fakultātē.

Uzņēmums, kuru dibināja tēvs, tapis, pateicoties viņa uzņēmībai, prasmei riskēt un arī drosmi. Bi-ja iespējas pagasta centrā irēt galīgi nolaistās telpas. Savu lomu nospēlēja tas, ka laukos pietrūkst kafējnīcu un bāriņu, kur cilvēkiem satikties, pasēdēt pie vīna glāzes, paklausīties mūziku, iepazīties. Tādas ieskrietuvītes, ēstuvītes, kafējnīciņas joprojām redzamas tikai ārsmju filmās, latgaliēši ar tādām ielaisties neriskē. Juris strādāja par kurinātāju, bet bērnu skološanai vajadzēja naudu. Aizeju uz veikalu ar latu kabatā un domāju, ko lai dara, vajag cigaretes un arī maizi, bet kafiju arī gribas, viņš atceras.

Iepējams, ka stāsts ir nedaudz pārspīlēts, jo arī banka kredītus nedala tiem, kam kabatā tikai lats. Jurim Bricam izdevās dabūt savām idejām piekritējus. Bet sāku-

ma kapitāls? Viņš atklāti saka, ka nezina nevienu uzņēmēju, kam būtu izdevies tikt uz zaļa zara bez nelegālu preču tirdzniecības pašā sākumā. Bet jauniešiem tagad uzskāt uzņēmējdarbību praktiski nav iespēju, saka Brics seniors.

Bricu ģimenes vīriēši pamēģināja savu biznesu un saprata, ka ir ieguvēji. Viņu kafējnīca šeit ir kļuvusi par populāru vietu. Te var padzerties kafiju un panaškoties ar kūku, kas vestas no Rēzeknes un Madonas, paklausīties mūziku, nodzīt azartu pie spēļu automātiem. Te var pieteikt arī pusdienu galdu jubilejās vai sēru gadījumā.

Edgars iesākumā bija tikai bārmenis. Atzīstas, ka nekādā bārmēņu skolā tā arī nav gājis, zināšanas vairāk smeltas, vērojot, kā tas notiek filmās vai arī apmeklējot citas kafējnīcas. Protams, pudeles aiz muguras mētāt nemāku, viņš pasmejas par sevi, bet ar apmeklētāju apkalpošanu galā tiekot tūri labi. Taču pēdējā laikā aizvien vairāk no tēva pārņemot visus ar uzņēmuma grāmatvedību un citu juridisko dokumentu kārtošānu saistītos darbus. Šiem pienākumiem arī noder ekonomista zinības, ko apgūst augstskolā. Protams, Edgars ir izņēmums, jo ne katrs mūsdienu jauniešs, kurš ir ticis budžeta grupā, varētu atļauties no tās aiziet prom, pat ja viņu studēšanā kaut kas neapmierinātu. Ģimenes materiālais stāvoklis Edgaram atļāva šādu eksperimentu. Kaut gan, kā uz to skatās. Edgars iepriekš aprakstīto laika izšķiešanu dēvē arī par naudas izšķiešanu, jo uzņēmēja darbā ir iemācījies pareizi novērtēt laika un

● **Edgars Brics kopā ar tēvu Juri Bricu sava uzņēmuma kafējnīcā. Dzīve ir labākā augstskolā, spriež tēvs un dēls, vērtējot, ko viņiem ir izdevies sasniegt ar neatlaidību un arī caursišanas spējam.**

naudas mijiedarbīgās sakarības.

Edgars uzskata, ka viņa nākotne noteikti ir saistāma ar Stabulnieku pagastu. Abiem ar tēvu lieli nodomi par uzņēmuma paplašināšanu, ieskaitot saunas, viesu mājas, banketu zāles būvēšanu. Saistībā ar iespējām saņemt kredītu nelauksaimnieciskajai ražošanai abi ar tēvu un pagasta padomes atbalstu sagatavojuši projektu, ko pašlaik jau izskata attiecīgās institūcijas. Kopā šeit ir piecas darba vietas.

Interesanti, ka jaunais cilvēks nekad nav guvis pieredzi kā darba ņēmējs, nedz svešā uzņēmumā, nedz arī valsts vai pašvaldības iestādē. Darbs sava tēva uzņēmumā, daļēji kā tā īpašniekam, veido

savādāku domāšanu un pasaules uztveri, arī attieksmi, nekā tas ir tiem viņa vienaudžiem, kuri ir darba ņēmēji.

Edgaram ir divas māsas. Viena studē bibliotēku zinātnes, bet otra vēl mācās vietējā pamatskolā. Bet, runājot par Edgaru kā par jaunu uzņēmēju, studentu, laucinieku, nevar nepieminēt viņa talantu zolītes spēlēšanu. Viņa un tēva kopīgajā kabinetā pie sienas skatāmi Preiļu novada zolītes čempionātos iegūtie diplomu par pirmo un arī citām godalgotajām vietām. Vienu reizi piedalījies arī Latvijas čempionātā, bet vēl kāds gads esot jāpatrenējas, lai gūtu rezultātus. Zolīti viņš spēlē katru vakaru.

APSVEIKUMI, INFORMĀCIJA

Audz laimīgs, mazais!

31. martā pasaulē nāca mazs puisītis, pirmais bērniņš savai māmiņai Līgai Daukstei. Dēla tētis Juris ieradās pie Līgas un jaundzimušā bēbiņa ar klēpi tumšsarkanu rožu. 22 rozes Līgai, jo tāds ir viņas gadu skaits, bet 23. roze – dēliņam. Jaunā māmiņa jūtas ļoti laimīga par šādu mīlu pārsteigumu. Apsveikumi saņemti arī no vecmāmiņām un citiem radiem. Puisēna piedzimšana Līgas māti Annu vecmāmiņas godā iecēlusi pirmo reizi, bet otrajai vecmāmiņai, kura arī ir Anna, tagad ir trīs mazbērni.

Mazulīti paredzēts kristīt Preiļu baznīcā. Līga sirsnīgu paldies par palīdzību dzemdībās teica ārsteim Svetlanai Morozovai, Jurim Kļaviņam, vecmātei Aleksandrai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

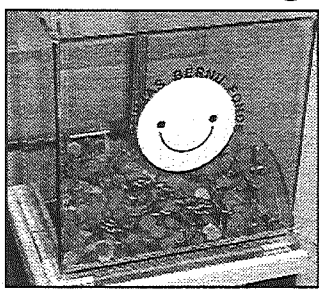

5. aprīlis — Aivija, Vija, Vidaga.
6. aprīlis — Dzinta, Zinta, Vilips, Filips.
7. aprīlis — Zina, Zinaida, Helmutis.
8. aprīlis — Edgars, Danute, Dana, Dans.
9. aprīlis — Valērija, Žubīte.
10. aprīlis — Anita, Anītra, Zīle.
11. aprīlis — Hermanis, Vilmārs.

Latvijas Bērnu fonds Preiļu rajonā uzsācis vienu no 2002.-2003. gada vērienīgākajiem projektiem

Latvijas iedzīvotāji 2002. gadā akcijas «Nepaēj garām» ietvaros ir ziedojuši Latvijas Bērnu fonda projektiem Ls 190 991, tai skaitā Ls 17 061 no tiem ir saziņoti ziedojumu kasītes. Sākus rezultātus Latvijas Bērnu fonds iegūva, apkopojot 2002. gada darbības rezultātus. Uzsākot savas darbības 16. gadu, Latvijas Bērnu fonds ar gandarījumu uzsvēr, ka ziedotie līdzekļi ir bijis liels ieguldījums vērienīgu projektu realizēšanai un bērnu interešu pārstāvēšanai. Viens no lielākajiem aizvadītā un šī gada projektiem ir uzsākts Preiļu rajona Rudzātās.

skolā mācās 88 skolēni ar garīgās veselības traucējumiem no visas Latvijas, gandrīz puse no viņiem ir bērni.

Bērniem ar garīgās veselības traucējumiem ir nepieciešama īpaša attieksme, diemžēl, tieši viņu problēmas ir sāpīga un neatrisināta problēma mūsu valstī. Pēdējo gadu laikā šādu bērnu skaits valstī kopumā ir palielinājies par 3,5%, bet Preiļu rajonā pat par 4,8%. Šāda tendence ir skaidrojama ar sliktajiem ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem, kuru rezultātā veidojas sociālā riska ģimenes, no kurām bieži vien nāk internātskolas bērni.

Andris Bērziņš, Latvijas Bērnu fonda prezidents, uzsvēr: «Bēr-

nam, nenoliedzami, ir svarīga viņa interešu aizsardzība, attīstība un izglītošana. Tomēr arī vide, kurā viņš uzturas, veido bērnu, liek viņam uzvesties, rīkoties un domāt tieši tā, kā viņš to dara. Diemžēl, mūsu valstī joprojām ir tendence, ka katru gadu palielinās bērnu invaliditātes skaits, pieaug narkomānija bērnu un jauniešu vidū, palielinās nelabvēlīgo ģimeņu skaits. Tieši tāpēc mēs esam bezgalīgi pateicīgi visiem tiem, kas ziedojuši Latvijas Bērnu fondam un tādējādi viesuļi nelielu cerību situācijā. Ceru, ka Rudzātu speciālā internātskola būs labs pamats bērniem apgūt nepieciešamās sadzīves iemaņas un iegūt ardu turpmākajai dzīvei, uzturoties patīkamā un mājīgā vidē.»

Kopumā Latvijas Bērnu fonda 2002. gadā no saviem ziedotājiem ir saņemts Ls 606 955, no kuriem gandrīz puse — 47,5% jeb Ls 288 185 — ir bijis Latvijas uzņēmumu, organizāciju, iestāžu un iedzīvotāju ieguldījums, savukārt, pārējā summa — Ls 318 770 — ārvalstu ziedotāju ieguldījums. Īpašu interesi par bērnu stāvokļa uzlabošanu Latvijā ir izrādījis Vā-

cijas Kristīgais Bērnu fonds no Amerikas Latviešu apvienība.

Latvijas Bērnu fonds aizvadītajā gadā ir īstenojis 14 apjomīgus projektus, kuru realizācijai ir bijusi nepieciešama Ls 513 402. Ls 6820 ir veltīti pediatru kvalifikācijas celšanai, savukārt, Ls 1662 ir nonākuši smagi slīmu bērnu ārstēšanai. Latvijas Bērnu fonds savu darbību veic 4 galveno programmu ietvaros — veselība, bērni, ģimene, attīstība, sports, kultūra, talants, kā arī atsevišķu iestāžu projektu ietvaros.

Latvijas Bērnu fonds ir sabiedriska labdarības organizācija, kura dibināta 1988. gadā ar mērķi aizsargāt bērnu intereses, attīstības un izglītības iespējas, kā arī veicināt veselības aizsardzību un nostiprināšanu, ģimenesko audzināšanu un atbalstu īpaši talantīgiem bērniem. Latvijas Bērnu fonds ir izvirzījis uzdevumus un savu darbību orientē uz bērnu stāvokļa uzlabošanu valstī, izmantojot Eiropas un pasaules demokrātisko valstu ilgstoši uzkrāto pieredzi.

Vaira Učāne,
Latvijas Bērnu fonda viceprezidente

SPORTS LĪVĀNU NOVADĀ

Pēdējā kārtā novusā

Izspēlēja Līvānu novada novusa čempionāta pēdējā — 12. kārtā. Tajā par uzvarētājiem kļuva Ilmārs Visockis, Āris Kaktiņš un Guntis Gailītis. Čempionātā piedalījās 16 novusisti. Šogad čempiona titulu izcīnīja Ilmārs Visockis. Otro vietu ieguva Guntis Gailītis, trešo — Aivars Cirsis.

Dambretes spēles turpinās

Līvānu novada dambretes čempionāta sestajā kārtā piedalījās 17 spēlētāji. Šajā kārtā par uzvarētājiem kļuva Alfons Jēkabsons, Ilmārs Visockis un Kristaps Kārklis, bet starp minikadeti — Mikus Kārklis, Daniels Skrūzmanis, Artūrs Demidovs. Savukārt starp minikadeti labākie rezultāti bija Irīnai Šahovai, Santai Pastarei, Diānai Gusārei, starp kadetēm — Ievai Smirnovai un Violai Reinholdei.

Tekvondo cīnītāji pārbauc ar medaļām

No Rīgā notikušā Latvijas sestā Tekvondo centrālās sko-

las čempionāta Līvānu filiāles jaunie cīnītāji atgriezās ar medaļām. Filiāli pārstāvēja 11 dalībnieki. Čempiones titulu izdevās izcīnīt Ivetai Šalkovskai, sudraba medaļas — Andrejam Mironovam, Tomam Ancānam, Guntaram Bernānam, Kristapam Bernānam, Annai Badžakai, Inesei Dolgais, Agnesei Mazulei.

Sacensībās piedalījās daudz vairāk par 60 dalībniekiem vecumā no 17 līdz 18 gadiem un pieaugušie.

Līvānu tekvondisti nopietni gatavojas svarīgākajām gada sacensībām — 5. bērnu un jauniešu Latvijas tekvondo spēlēm, kas jūnijā notiks Rīgā. Instruktors Jānis Grāveris ir sarīkojis tekvondo filiāles iekšējo turnīru, kas notiek trijās kārtās. Līvānu tekvondo čempioni kļūs zināmi maijā.

Džudo cīnītājiem kārtējie panākumi

No starptautiskā turnīra, kas notika Igaunijā, ar panākumiem atgriezies Latgales kluba «Makkabi» audzēkņi. Signe Vanaga savā svara kategorijā ieguva otro, bet Santa

Selicka — trešo vietu. Zēnu konkurencē savā svara kategorijā otro vietu izcīnīja Jānis Stambergs.

Turnīrā piedalījās cīnītāji no Somijas, Krievijas, Polijas, Lietuvas, Igaunijas un Latvijas.

Brīvdienas sporta aktivitātes

Pavasara brīvdienās Līvānu novada skolēni un jaunieši savu brīvo laiku varēja saturīgi pavadīt, piedaloties dažādās sporta aktivitātēs. Tās organizēja jauniešu iniciatīvas atbalsta centrs «Sava kabata» projekta «Atbalsts sociāli un veselības ziņā apdraudētiem bērniem un jauniešiem Līvānu novadā» ietvaros. Tas tiek finansēts no PHARE Access 2000 programmas līdzekļiem.

Brīvlaika pirmajā dienā sacentās galda hokejisti. Uzvarētāja laurus plūca Rolands Vilcāns, Gintars Mahinovs un Māris Dārziņš. Papildus tika apgūtas tiesnesa iemaņas darbam ar hronometru. Otrajā dienā startēja šautriņu metēji. Iegūstot 56 punktus, par sacensību uzvarētāju kļuva Rolands Vilcāns. Otro vietu ar

55 punktiem izcīnīja Raitis Šarkovskis, bet trešo — Sandis Valainis. Novusa sacensībās piedalījās 12 interesenti. Ar absolūto rezultātu, tas ir, izcīnot uzvaras visās spēlēs, uzvarēja Edgars Selickis. Otrajā vietā ierindojās Ainis Gulbinskis, trešajā — Gintars Mahinovs. Par godalgām galda tenisā cīnījās 14 spēlētāji. Nepārspēts palika Rolands Vilcāns. Otrā vietu ieguva Māris Dārziņš, bet trešo izcīnīja Edgars Selickis.

Galda hokejisti savus spēkus izmēģināja otrreiz. Šajā reizē par uzvarētāju kļuva Raitis Bikovs, aiz sevis atstājot Edgaru Selicki un Gintaru Mahinovu. Brīvlaika pēdējā dienā sešas meitenes un septiņi zēni sēdās pie dambretes galdiņiem. Par uzvarētājiem kļuva Mikus Kārklis, Daniels Skrūzmanis un Artūrs Demidovs, bet starp meitenēm — Irīna Šahova un Ieva Smirnova, Santa Pastare, Viola Reinholde un Diāna Gusāre.

Pavisam brīvlaika nedēļas sporta aktivitātēs piedalījās 68 bērni un jaunieši.

L.Rancāne

HOROSKOPS NEDĒĻAI (7.04. - 13.04.)

Auns. Jūs saņemsiet lielskus piedāvājumus, kurus pratīsit izmantot. Paaugstināsies jūsu enerģija. Nedēļas otrā puse būs vēl veiksmīgāka, ja pratīsit sabalansēt prātu ar jūtu dzīvi. Jūs pieķersieties tiem, kuri pret jums jutīs apbrīnu un izturēsies sirsnīgi.

Vērsis. Jums negribēsies, lai kāds uzzina par jūsu plāniem. Gribēsiet sākt dzīves pārību. Pratīsit piesaistīt vajadzīgo cilvēku uzmanību. Var gadīties sastapties ar slepeniem pielūdžejiem vai tieši otrādi — nelabvēļiem, kuriem nepatiks jūsu popularitāte.

Dvīņi. Piemērots laiks, lai pārkārtotu savu dzīvi. Jums bieži būs jābūt pietiekami drosmīgiem, lai atzītu savas kļūdas. Strauji reaģēsiet uz apkārt notiekošo. Piemērots laiks ceļojumiem, izklaidēm draugu pulkā. Esiet uzmanīgi ar jauniem draugiem.

Vēzis. Jums būs daudz jaunu ieceru, taču tās var gadīties sabojāt savas mūļķības dēļ. Slinkojot garām palaidīsiet brīnišķīgas iespējas. Attiecībā vēlēties jaunas vēsmas. Nedēļas beigās iespējami konflikti ar tuviniekiem. Iegūsiet kādu jaunu draugu.

Lauva. Jums nāksies piedalīties svarīgu problēmu risināšanā. Centīgi strādājot, jūs gaida materiālie labumi. Vēlēties žilbināt sabiedrību un valdzināt pretējo dzimumu. Jūsu draudzīgums iekaros daudzus sirdis. Būsiet atvērts jaunām attiecībām.

Jaunava. Nedēļa sāksies veiksmīgi, jums izdosies rast kopīgu valodu ar vajadzīgajiem cilvēkiem. Dzīve jums solīs augšupeju. Saudzējiet savu veselību! Attiecībā sapratīsiet pārmaiņu nepieciešamību. Pievērsiet uzmanību savas privātās dzīves norisēm.

Svari. Iespējama strauja karjeras augšupeja. Jums būs svarīgi, lai tiek pamanīti tikai pozitīvie panākumi. Nepametiet pusdārtus darbus! Attiecībā jūsu iegribas var ņemt virsroku pār skaidro saprātu. Kāds draugs var jūs sarūgtināt.

Skorpions. Būs jāpiepūlas, lai īstenotu iecerētos plānus. Galvenais — nelaiet garam izdevības. Sajūstiet enerģijas pieplūdumu un vēlmi darboties. Labvēlīgs laiks atvaļinājumam un ceļojumiem. Nežēlojiet naudu mīļotajam cilvēkam, kas noteikti atmaksāsies ar uzviņu.

Strēlnieks. Apsviedīgākie varēs nopelnīt. Ieteicams pārāk neatrauties no zemes un pievērsties praktiskākām lietām. Atcerieties par draugiem, kas jums atgādina par patīkamiem mirkliem pagātnē. Attiecībā ar otro pusīti ļaus uzlabot romantisku divvientulību.

Mežazis. Izmantojiet izdevību veikt pārmaiņas jūsu dzīvē. Saņemsiet izdevīgu darba piedāvājumu. Pildot fiziskus vingrinājumus, nepārpūliesiet un uzmanieties no traumām. Neļaujieties svešinieku valdzinājumam!

Ūdensvīrs. Mākslā iedvesmu sniegs mūza. Neticiet mītiem un iebiedēšanai. Uzmanieties no glaimotājiem! Labs laiks veidot uzkrājumus. Asumus privātajā dzīvē izdosies nogludināt vienīgi ar piekāpšanos vai kādu jauku dāvanu. Mīlas frontē tiks apbalvoti pacietīgākie.

Zivis. Nestridieties par sīkumiem, tveriet dzīvi plašāk. Atrodiet laiku sevis pilnveidošanai. Iespējamas jaunas atklāsmes. Izmantojiet izdevību uzņemt viesus vai doties ciemos. Izdosies apburt apkārtējos.

ANEKSDOTE

Dzemdību nodaļas uzgaidāmajā telpā sēž vīrs. Medmāsa iznes no palātas trīs bērniņus un sniedz vīram:

- Jūs nebaida tas, ka viņu ir tik daudz?
- Nē...
- Tad turiet šos, es aiziešu pēc pārējiem!

EIROZINĀS

EIRO 7211111
INFO UZZINI PAR
EIROPAS SAVIENĪBU

STATISTIKA

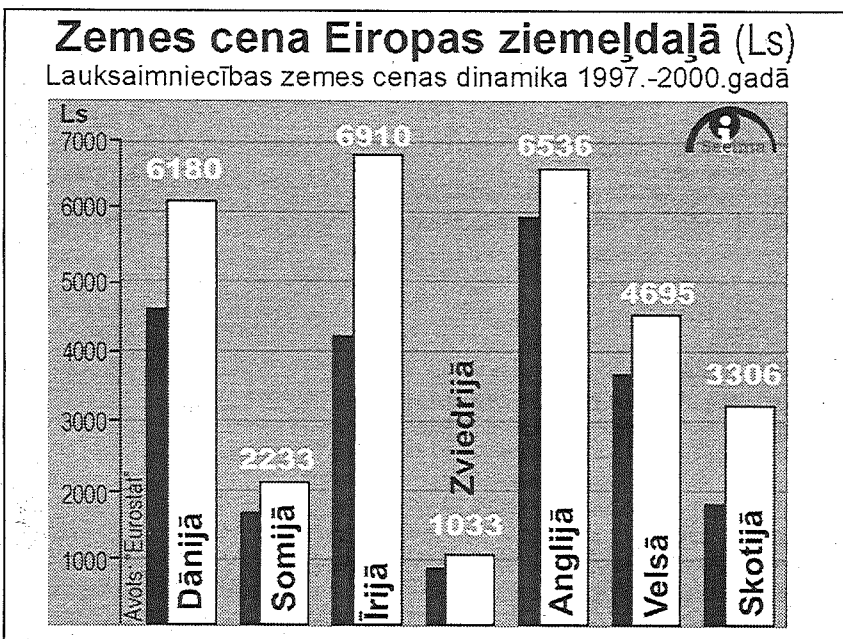
Zemes cenas Eiropas Savienībā aug

Zeme virs 56. paralēles nav tik auglīga un arī veģetācijas periods ir krietni īsāks nekā citur Eiropā. Tāpēc Latvijas zemes cenu tālākā nākotnē var paredzēt tikai salīdzinājumā ar Zviedrijas, Skotijas vai Somijas lauksaimniecības zemes cenām un tikai saistībā ar brīvas zemes tirgus ieviešanu, tas ir, ne ātrāk kā pēc septiņiem gadiem pēc Latvijas iestāšanās ES.

Atkarībā no atrašanās vietas, zemes auglības un īpašuma nodokļa, zemes cenas ES valstīs svārstās no 1000 latiem Dānijā līdz 30 000 latu par vienu hektāru Luksemburgā. Skotijā hektārs zemes maksā 3300 latus, Dānijā, Vācijā un Nīderlandē – 5000-9000 latus.

Lauksaimniecības zemes cenas ES valstīs pakāpeniski pieaug. Piemēram, laika posmā no 1997. līdz 2000. gadam lauksaimniecības zemes cena Dānijā pieaugusi par 19% jeb par 2374 eiro, Somijā gandrīz pusotru reizi – par 1660 eiro hektārā.

Īrijā lauksaimniecības zemes cena augusi visstraujāk – vairāk nekā divas

reizes. Pēc «Eurostat» datiem 1997. gadā hektārs maksāja 5439 īru mārciņas (Ls 3900), bet 2000. gadā – jau no 5439 (Ls 6880). Pēc Īrijas Centrālā statistikas biroja cipariem 2002. gada vasarā

viena hektāra lauksaimniecībā izmantojamās zemes vidējā cena Īrijā jau pacēlusies līdz 13 551 eiro (~ Ls 8470).

Ivars Bušmanis

APTAUJA

Arī latvieši grib drošu un veselīgu pārtiku

Latvieši visvairāk atbalsta ES Kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) un vienlaikus visvairāk baidās, ka tā negatīvi ietekmēs zemi, nekā uzvarā «Eurobarometer» jaunākais socioloģiskais pētījums visās kandidātvalstīs.

Droša un veselīga pārtika, atbalsts laukiem un stabili ienākumi zemniekiem ir topošo kandidātvalstu prioritāšu saraksta augšgalā, – to noskaidrojis ES socioloģiskais dienests «Eurobarometer» aptaujā par KLP mērķiem.

Latvieši, kurus ES uzdevumā 2002. gada novembrī aptaujāja «Latvijas Fakti», viskategoriskāk pieprasīja izvirzīt ES Kopējās lauksaimniecības politikas mērķu īstenošanu – līdzīgi kā slovēņi un polji. Latvijā gandrīz visi aptaujātie (96%) uzskata, ka KLP mērķis ir atbalstīt dzīvībai laukos un nodrošināt veselīgu pārtiku, kā arī aizsargāt mazās un vidējās saimniecības (94%), palīdzēt zemniekiem pielāgoties patērētāju un vides prasībām (92%). Mazāk Eiropas Savienībai būtu jāaizsargā savi produkti (83%) un jā rūpējas par bioloģiskās lauksaimniecības metodēm (83%).

88% uzskata, ka Kopējai lauksaimniecības politikai (KLP) jākalpo 12 izvirzīto mērķu sasniegšanai. Vairākums (67%) dod priekšroku šādai politikai, kas mazāk subsidētu lauksaimniecības produktus, bet vairāk finansētu lauku ekonomikas attīstību. Pētījums parāda, ka lielākā daļa kandidātvalstu iedzīvotāju uzskata, ka KLP būs vienlīdz izdevīga gan zemniekiem, gan patērētājiem, gan pārtikas rūpniecībai, gan apkārtnējam videi. Latvijā gan valda izteiktas aizdomas, ka tā tomēr izdevī-

gāka ir patērētājiem un pārtikas pārstrādātājiem – iespējams, līdzšinējo pieredzi attiecinot uz Latvijā vēl neīstnoto politiku.

Salīdzinot šos rezultātus ar agrāk veikto aptauju ES dalībvalstīs, atklājas, ka gan «vecajā», gan «jaunajā Eiropā» vienlīdz atbalsta gandrīz visus KLP galvenos mērķus.

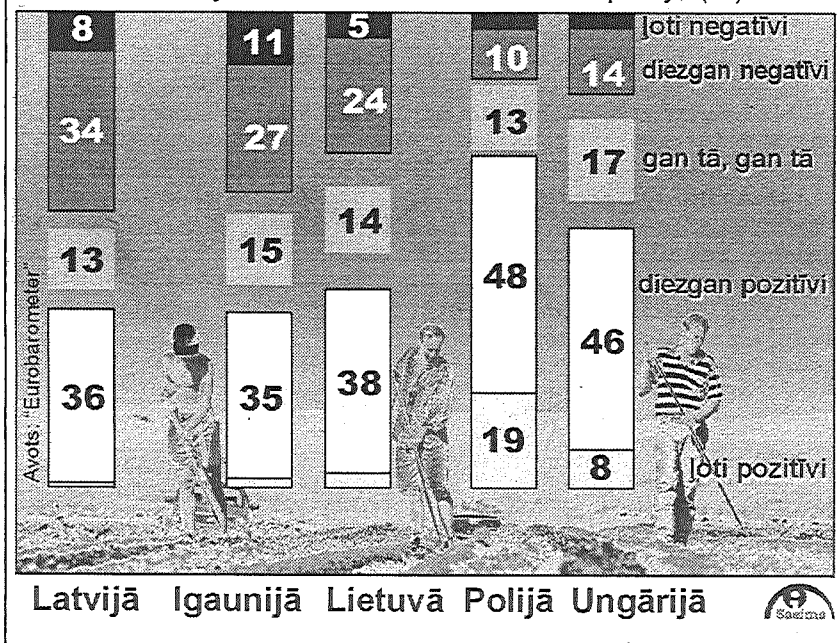
Aptauja parādīja arī bažas, it īpaši Čehijā un Slovēnijā, ka ES lauksaimniecības politikas ieviešana vietējiem zemniekiem drīzāk būs neizdevīga, nekā izdevīga. Arī Latvijā vērojams paradokss – tik liels KLP atbalstītāju skaits sadzi-

vo ar skepsi par tās reālo ietekmi. 42% latviešu sagaida, ka iestāšanās ES negatīvi ietekmēs zemnieku saimniecības (pozitīvi noskaņoti ir tikai 37%).

Daudz vēl jāveic KLP koncepcijas un mērķu skaidrošanā iedzīvotājiem, jo savu zināšanu līmeni kandidātvalstu iedzīvotāji vērtē zemu – 36% procenti Latvijā aptaujāto neko nebija dzirdējuši par ES lauksaimniecības politiku. Visās 13 kandidātvalstīs tikai katrs piektais iedzīvotājs zina kaut ko par Kopējo lauksaimniecības politiku, bet puse (49%) nekad neko nav dzirdējuši par to.

Pētījumā iekļauts Ivars Bušmanis

Kā iestāšanās ES ietekmēs zemniekus? Iedzīvotāju atbildes «Eurobarometer» aptaujā (%)

EIROINFO ATBILDES

Katrā valstī pensiju rēķina citādi

- Kā ES dalībvalstīs tiek aprēķinātas pensijas?
- pa EIROINFO tālruni 7211111 interesējās kāds Latvijas pensionārs.

Katrā ES dalībvalstī ir atšķirīgi pensiju aprēķināšanas nosacījumi. Piemēram, Austrijā vecuma pensiju aprēķina pēc augstākās algas 15 gadu laikā. Portugālē pensiju aprēķina pēc 10 labākajiem gadiem, bet ne mazāk kā 30% un ne vairāk kā 80% no vidējās izpeļņas, toties minimums garantēts.

Ja darba ņēmējs ir strādājis vairākās dalībvalstīs, viņa pensiju aprēķina, summējot apdrošināšanas iemaksas, kas veiktas katrā valstī. Eiropas Kopienas likumdošana garantē arī to, ka vecuma pensiju var saņemt neatkarīgi no tā, vai migrantu strādnieks paliek dzīvot vai aizbrauc no ES.

Atzīstot brīvas pārvietošanās tiesības, visām ES dalībvalstīm ir jāatzīst citā valstī veiktie apdrošināšanas maksājumi, tomēr katras valsts likumdošana nosaka gadu minimumu, kas būtu jānoskaitē vai jānodzīvo tajā. Piemēram, Dānijā un Somijā jābūt nostrādātiem vismaz 3 gadiem, bet Spānijā jābūt nodzīvojušam 10 gadus pēc kārtas (un par apdrošināšanu jāmaksā vismaz divus no pēdējiem 8 gadiem pirms pensijas vecuma sasniegšanas).

Vēl katrā valstī ir īpašas pensijas piemaksas, kuras maksā tikai tad, ja pensionārs dzīvo šai valstī. Visizplatītākās ir piemaksas pie pensijas vecākiem ļaudīm (piemēram, virs 80 gadiem) – Beļģijā, Īrijā, Spānijā, Grieķijā u.c.

Puķu audzēšanas bizness necietīs

- Cik izdevīga būs ziedu audzēšana Latvijā? Kādi būs noteikumi ziedu ieviešanai no citām valstīm? Vai tikpat izdevīgi, kā šobrīd?

Savā iestāšanās sarunu pozīcijā Latvija bija spiesta atzīt, ka «Latvijā audzēto dekoratīvo koku un krūmu, griezto ziedu un podu puķu ražošana neapmierina pieprasījumu, tādēļ liela daļa no Latvijā patērētajiem svaigiem ziediem un dekoratīviem augiem tiek importēti.»

ES pastāv licencēšanas sistēma un kvalitātes kontroles sistēma. Latvijā par ES likumdošanu atbild Zemkopības ministrija. Licences izsniegs Lauku atbalsta dienests. Kvalitāti iekšējā tirgū pārbaudīs Augkopības produkcijas kvalitātes valsts kontroles dienests. Ievestajiem ziediem standartus, kvalitāti un marķējumu mūitas punktā kontrolēs Sanitārā robežinspekcija.

Pēc Latvijas Dārzkopju asociācijas prognozēm Latvija varētu tikai iegūt no ES prasībām ievērot standartu un norādīt izcelsmi. Pirmkārt, tāpēc, ka ziedu standarti, atšķirībā no dārzeņu standartiem, norādīti ļoti vispārīgi un Latvijas ziedu audzētājus neierobežos. Sīkāk izstrādāti tie ir atsevišķām ziedu vairumtirdzniecības organizācijām, piemēram, Holandē, bet tie nav saistoši Latvijai. Otrkārt, ieguvums ir ziedu izcelsmes norādīšana, jo tad vietējais patērētājs atšķirs vietējās puķes, kuras noteikti būs svaigākas nekā importētās.

Iekļaujoties koptirgū, tiks atceltas līdz šim pastāvošās mūitas nodevas, kaut gan lielai daļai dzīvo un griezto ziedu, kā arī to sīpolu tirdzniecībā ar ES jau šobrīd tiek piemērota 0% likme. Piemēram, 0% likme ir sīpoliem, gumiem, bumbuliem, saknēm, rozēm, gladiolām, pušķiem vai dekoratīviem nolūkiem grieztiem ziediem un ziedpumpuriem. Pārējiem ziediem, izņemot frēzijas un lilijas – izņemot laiku no 1. jūnija līdz 31. oktobrim.

Jāatzīst, ka ievēdmūitas atcelšana tieši šim izņēmuma periodam pēc Latvijas pievienošanās ES ļaus importēt ziedus par mazliet lētākām cenām nekā līdz šim.

Saeimas ES informācijas centrs konstatē, ka ir ziedu šķirnes, kurās konkurences nosacījumi pēc iestāšanās ES nemainīsies, un ir šķirnes, kurās Latvijas ziedu audzētājiem tie mazliet pasliktināsies.

Latvijas Dārzkopju asociācijas ziedu audzētāju pārstāvja Māra Gailīša vērtējumā, šis ieviestu ziedu cenu samazinājums būs tik nieciņš, ka situāciju tirgū būtiski neietekmēsot. Pie līdzīgiem secinājumiem esot nonākuši arī Polijas ziedu audzētāji, ka slīstāk nebūs, bet atsevišķās pozīcijās pēc iestāšanās ES būs pat labāk. Puķkopju situācija nepasliktināsies arī tāpēc, jo ES ziedu audzētāji tiešo atbalstu nesaņem (ES atbalstu ziedu audzētājiem sniedz tikai mārketinga standartu ieviešanā un mārketinga pasākumu veicināšanā tirdzniecības un ražotāju organizācijām.) Turpretim Latvija meklē iespējas, kā netieši atbalstīt ziedu audzētājus ar lauku atbalsta pasākumu starpniecību.

Savukārt, no trešajām valstīm ievestajiem ziediem būs nepieciešamas importa licences un jāmaksā mūitas nodevas, ar ko ES aizsargā iekšējo tirgu.

Atbildes sagatavoja Ivars Bušmanis

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

SIA Latvijas propāna gāze

apsveic savus klientus Liendienās un organizē **AKCIJU.**

Par sašķidrinātās gāzes piegādi balonos tiks samazinātas cenas par 50%. No 1. aprīļa līdz 28. aprīlim sašķidrinātās gāzes lietotāji piedalīsies loterijā.

LOTĒRIJĀ IZLOZĒS:

— abonentiem, kas iegādājās sašķidrināto gāzi balonos:

1. balva – balona nomaiņa 3 reizes,
2. balva – balona nomaiņa 2 reizes,
3. balva – balona nomaiņa 1 reizi

BEZ MAKSAS;

— autogāzes patērētājiem:

1. balva – 50% atlaide,
2. balva – 30% atlaide,
3. balva – 20% atlaide

autogāzes iegādei līdz LĪGO SVĒTKIEM.

Loterijas izloze notiks 30. aprīlī pēc čekiem un kvitīm.

Rezultāti tiks publicēti laikrakstā «Novadnieks».

Uzziņas pa tālruniem 5381217, 5381218 vai SIA «Latvijas propāna gāze» realizācijas punktos.

Pārdod

māju Madonas raj. Jāņukalnā. Ir pagrabs, kūts, dārzs, zeme 5 ha, mežs 1 ha. Tālr. 5128203, 6351970;

Golf-2, 1986., labā stāvoklī, 850 \$. Tālr. 9473098;

lopbarības kartupeļus, burkānus, skābarību. Tālr. 6815228;

VW-Passat rezerves daļas, 1990. g. Tālr. 5281570.

Pērk

ķēdes tipa tranšeju racēju. Tālr. 9493273, 5247723 vakaros;

avarējušas vai citādi bojātas automašīnas. Tālr. 9678433;

zemi līdz 1 ha ezera krastā pie Aglonas. Tālr. 9890530.

Meklē darbu

vīrietis var strādāt par autoatslēdznieku, mikroautobusa vadītāju (pārvadāt preces) vai ar traktortehniku. Tālr. 6439667.

Iepazīšanās

kārtīga sieviete, bez kaitīgiem ieradumiem, prot lauku darbus, iepazīsies nopietnos nolūkos ar vīrieti no laukiem, latvieti 50-60 g. Rakstīt a/k 22, LV5301.

Dažādi

28. martā Preiļos pie luksofora ap plkst. 23.00 notika sadursme starp automašīnu BMW-318 un policijas Land Rover. BMW-318 īpašnieks lūdz atsaukties aculieciniekus, kas redzēja sadursmi sākumā, un pazvanīt pa tālruni 6596528.

Firma (licence 4-1041) Liepu ielas garāžā IEPĒRK krāsainos metāllūžņus par paaugstinātām cenām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 5321424.

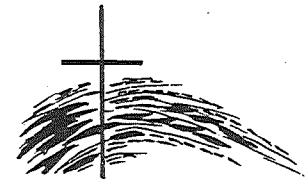
Firma pērk mežus, var būt kopā ar lauksaimniecības zemi un mājām, arī cirsmaš. Tālr./fakss 7917968, 6520574.

PASTĀVĪGI
Iepērk apses zāgļus
Ø no 25 cm
Cena no 13 - 18 Ls/m³
Samaksa tūlītēja.
Pircēja transports.
T. 9454553; 9236083

ATVĒRTA JAUNA FRIZĒTAVA Preiļos, Tīrgus laukumā 5 (2. stāvā virs gastronomā, ieeja no pagalma). Visa veida friziera pakalpojumus piedāvā Lubova Lukša. **Lieldienu atlaides.** Tālr. 9130981.

M/c «Buts» organizē no zemes vadāmo tilta celtnu (telferu) operatoru kursus.

Veic celtnu operatoru stropētāju atkārtotu atestāciju. Tālr. 9579869.

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē Mums neiznāks ar tevi parunāt...

Klusa un patiesa līdzjūtība kolēģei Inārai Ukinai, TĒVU aizsaulē pavadot.
Aglonas vidusskolas kolektīvs

Sērās noliecam galvas un izsakām līdzjūtību audzinātājai **Inārai Ukinai un Aigaram, TĒVU un VECTĒVU kapu kalniņā pavadot.**
Aglonas vidusskolas 3.c klases audzēkņi un viņu vecāki

Un negrib sirds ticēt,
Ka cilvēks var tā
No gaišas dienas
Aiziet mūžībā.
Skumstam kopā ar tevi, Ināra, no TĒTA atvadoties.
Bijušie klasesbiedri

Sāp sirds, no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
Esam kopā ar Ināru Ukinu,
kad pēdējie atvadu ziedi gulst uz TĒVA kapa.
Aglonas pagasta darbinieku kolektīvs

Ir tumsa nodzēsusi silto liesmu,
Ir grūti saprast to, cik zudums liels.
Preiļu rajona policijas pārvalde izsaka līdzjūtību **Arvidam Onckulim, MĀTI smiltājā pavadot.**

Mātes sirds ir apkļususi...
Vissiltākie līdzjūtības vārdi Janīnai Reinikai, **MĀTI mūžībā pavadot.**
Latveļu ģimene

ERGO

Dāvina līdz **40% atlaidei OCTA apdrošināšanai.**

TĪKAI Preiļos, Brīvības ielā 76 (blakus CSDD)
no 8.00 līdz 17.00 (darbdienās).
Tālr. 53-07038.

Livānu novada dome izsludina pieteikumu konkursu kredīta saņemšanai no domes privatizācijas fonda uzņēmējdarbības veicināšanai.

Saņemt konkursa noteikumus un iesniegt pieteikumus var Livānu novada domes kancelejā 205. kabinetā Rīgas ielā 77, Livānos.

Uzziņas pa tālruni 5307251.

8. un 11. aprīlī pārdos «Lohman braun» šķirnes jauniešus (5-6 mēn.), dējējvistas (11-14 mēn.), raibus gaišus Aizkalnē 8.00, Nīdermūžā 8.15, Pelēcos 8.25, Ārdavā 8.40, Aglonā 9.00, Jaunaglonā 9.15, Aglonas st. 9.30, Baškos (pieturā) 9.40, Kastīrē 9.45, Anspokos 9.55, Preiļos 10.05, Ančķinos 10.35, Piliškās 10.50, Upmalā 11.05, Rimicānos 11.15, Kvedervecumos 11.25, Sprīvecumos 11.30, Rožupē 11.40, Pēterniekos 11.50, Livānos 12.00, Jaunsilavās 12.25, Zundānos 12.35, Turkos 12.45, Stešos 12.55, Rudzātās 13.05, Priekules 13.20, L. Anspokos 13.30, Smelteros 13.40, Polkoronā 13.50, Galēnos 14.00, Stabulniekos 14.15, Pieniņos 14.30, Riebiņos 14.45. Tālr. 5321270, 9186065.

SIA «KRISTA»

Jēkabpilī, Ā. Elksnes ielā 5

pērk dažādus kokmateriālus, cirsmaš, mežus īpašumā, slēdz ilgtermiņa līgumus mežu apsaimniekošanai. Tālr. 9404266, 9506186, 9185081.

SIA «KANTI»

- × pārdod dažādu veidu minerālmēslus ar piegādi.
- × Plašā sortimentā piedāvā metālu velmējumus: profilus, loksnes, caurules, armatūru u.c.
- × Veic metāla griešanu un piegādi pēc pasūtījuma.

Adrese: Livāni, Celniecības ielā 12a. Tālr. 9494906.

SIA «Vilcāns V»

Livānos, Alejas ielā 19

(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)

izgatavo melnā granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales. Livānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%

Tālr. 9121830, 6499013, 54-74809.

Iepērkam mājlopus gaļai.

Tālr. 5321956, 5324147, 5441779, 9584184, 6732030.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).

Formē subsīdijas.

Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

DER ZINĀT

Mazāk gaļas — garāka dzīve

Cilvēki, kuri ēd maz gaļas vai pavisam atteikušies no tās, dzīvo ilgāk nekā vidēji populācija, secinājuši zinātnieki Vēža pētniecības centrā Vācijā. Sabalansēta veģetārā diēta samazina vēža un sirds slimību risku. Atteikšanās no gaļas pazemina holesterīna līmeni asinīs, kā arī risku saslimt ar gremošanas slimībām, augstu asinsspiedienu, nieru un žults akmeņiem.

Vācu pētnieki izsekoja 2000 cilvēku veselībai vecumā no 10 līdz 70 gadiem, kuri no 1978. līdz 1999. gadam vai nu nelietoja gaļu vispār, vai arī ēda to ļoti maz. Starp apsekotajiem bija gan vegāni, kas neēd gaļu un zivis, olas un piena produktus, veģetārieši, kas neēd gaļu un zivis, bet ēd olas un

piena produktus, un cilvēki, kas gaļu ēd paretam.

Pētnieki konstatēja, ka uz katru 100 nāves gadījumiem šāda vecuma grupā un laika periodā pārējā populācijā ir tikai 59 gadījumi konkrētajā grupā.

Tāču BBC Healt raksta, ka pētnieki arī secināja — atteikšanās

no gaļas nav vienīgais iemesls, kas ietekmē mūža ilgumu. Uz katru 100 nāves gadījumiem starp vegāniem bija 66 nāves gadījumi starp veģetāriešiem un 60 — starp neregulārajiem gaļas ēdājiem.

Starp smēķētājiem (gan vegāniem, gan veģetāriešiem, gan gaļas ēdājiem) mirstība ir par 70% augstāka nekā nesmeķētājiem. Tie, kuri nodarbojas ar sportu, nāves risku samazina par 30%. Tāpat dzīves ilgumu ietekmē alkohola patēriņš.

«Diena»

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Kā kopt ādas mēbeles

Nesen iegādājos mazlietu ādas divānu un krēslus. Tie ir labā stāvoklī, tāpēc gribētos, lai gliši izskatītos vēl ilgu laiku. Kā pareizi kopt ādas mēbeles?

V.K., Livānos

Ādas mēbeles neiesaka turēt vietās, kur uz tām tieši krīt saules stari. Āda var sakalt un saplaisāt. Mēbeles, kas apvilktas ar ādu, iesaka reizi gadā apstrādāt ar kādu no speciālajiem ādas kopšanas līdzekļiem (vai nu veikalā nopērkamajiem, vai pašu sarūpētajiem), lai āda pēc iespējas ilgāk saglabātu spīdumu un elastīgumu. Ādas

apšuvumu var spodrināt ar saputotā olas baltumā samitrinātu mikstu audumu. Var izmantot politūru, kas pagatavota no 300 ml linsēklu eļļas — to uzvāra, atdzesē un pievieno 300 ml galda etiķa. sajauc. Pēc tam iesmērē ādu un rūpīgi nospodrina. Ne vienmēr ādas mēbeļu kopšanā drīkst izmantot ūdeni. Vispirms noteikti jāpārbauda, vai āda ir mazgājama. Kādā slēptā vietā uz ādas apšuvuma uzpūlina nedaudz ūdens — ja tas paliek uz ādas mazu lāsiņu veidā un neiesūcas, ādas tīrīšanai var izmantot ūdeni, ja ūdens iesūcas ādā, ādas mēbeles ar ūdeni tīrīt nedrīkst.